

TOMASNEUWIRTH.COM/NJS.HTML

LETECKÉ FOTOGRAFIE JESENÍKŮ TOMÁŠE NEUWIRTHA SBÍRAJÍ OCENĚNÍ PO CELÉM SVĚTĚ

Jeseníky jsou bezesporu fotogenické hory. Mnohé snímky jejich krás ve všech možných ročních obdobích a rovinách od profesionálních po amatérské fotografy berou dech. Svým pojetím jim vévodí fotografie Tomáše Neuwirtha. Žasne nad nimi celý svět.

Pohled na zemi z ptačí perspektivy Tomáše Neuwirtha fascinuje snad odjakživa, stejně tak jako focení. Své dvě velké záliby skloubil v okamžiku, kdy si ke své práci pořídil dron. Kromě natáčení prezentačních videí a tvorby grafiky pro své zákazníky tak začaly vznikat i jedinečné krajinářské fotografie, z nichž některé ze zvědavosti přihlásil do fotografických soutěží. Odezva rozhodně překvapila a fotograf z Jeseníku začal žít jeden velký fotografický sen. Fotky zimního hřbitova na Rejvízu a silnice přes Videlské sedlo, focené pomocí kvadrokoptéry, ohromily diváky i profesionální poroty. Jen za rok 2019 nasbíral s těmito snímky úspěchy téměř ve dvou desítkách soutěží.

Dvě fotografie rejvízského hřbitova, kolmý snímek s názvem „Cemetery“ i boční pohled „Eternity“, stále získávají ocenění za ocenění. V Moskvě na jedné z nejprestižnějších fotografických přehlídek světa za sebou Rejvíz zanechal na čtyři tisíce fotek ze sta zemí a Tomáš Neuwirth za něj získal prvenství v profikategorii Krajinářský fotograf roku. Snímek křesťanského hřbitova obdivovala i královská rodina a šejkové Spojených Arabských Emirátů. Varianta „Eternity“ si z mezinárodního fotografického festivalu Xposure v Dubaji, kde o svou pozornost bojovalo patnáct tisíc děl, přivezla skvělé druhé místo v kategorii krajina. Jako vítěznou fotografii ji vybrali porotci soutěže uměleckého magazínu City Code. Sílu jejího minimalismu obdivovali, nebo ještě mohou obdivovat v Minsku, Berlíně, Petrohradě nebo Tokiu.

Silnice přes Videlské sedlo bojuje v soutěžích také dvěma snímky: „Road Between Seasons“ a „Cold Road“. První jmenovaná ku příkladu zabodovala u protinožců a byla vybrána do TOP 10 prestižní soutěže American Photography Open 2019, jejíž konečné výsledky budou vyhlášeny na slavnostním předávání 7. listopadu v New Yorku. Každopádně je jisté, že Českou republiku i Jeseníky bude prezentovat v lednu na festivalu PhotoZürich. Její zcela zasněžená sestra „A Cold Road“ uchvátila mimo jiné čtenáře zmiňovaného City Code magazínu v Řecku. Ovšem skvělá umístění si ze soutěží vozí i další snímky. Třeba snímek praskliny v ledu „Fractal“ se už podíval do Itálie či Velké Británie.

A čím jsou vlastně Neuwirthovi snímky tak unikátní? I když focení dronem už není nikterak výjimečné, pořád nabízí neotřelé pohledy. Především ty kolmé většinou z nás ukazují známý a každodenně vnímaný životní koloběh v netradiční rovině a perspektivě. Tomáš Neuwirth nadto ptačí pohledy na krajinu obohacuje neobyčejnou řemeslnou precizností a svým citem pro dokonalou kompozici. Z téměř ničím nesvázané přírody tak vytváří originální geometrické kompozice, díla podobná abstraktnímu umění minimalismu. Ostatně sami si můžete pocít z jeho fotografií vychutnávat po celý rok díky nástěnnému kalendáři Neobvyklé Jesenicko střemhlav 2020, který obsahuje všechny oceněné snímky.

vh

O	PO STOPÁCH REGIONU STRANA 2-4
B	DO HOR I DO PODHŮŘÍ STRANA 5-6
S	NA SNĚHU STRANA 7-9
A	S NEJMENŠÍMI STRANA 10-11
H	ZA RELAXEM STRANA 12
	NA VÝLET K SOUSEDŮM STRANA 13
	INFO Z REGIONU STRANA 14-15
	MAPA STRANA 16

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Tento materiál je realizován v rámci projektu „Komplexní jednotná kampaň Jeseníky napříč kraji“. Projekt je spolufinancován z prostředků Ministerstva pro místní rozvoj České republiky v rámci Národního programu podpory cestovního ruchu v regionech, podprogramu Marketingové aktivity v cestovním ruchu, 2. výzva 2018.

Jeseníky
SDRUŽENÍ CESTOVNÍHO RUCHU

GALERIE-SUMPERK.CZ

JESENICKÝ SKŘÍTEK ZE SKŘÍTKU

Horské sedlo Skřítek mezi Šumperkem a Rýmařovem láká horaly už od počátků jesenické turistiky. Zdejší turistické trasy, které se v zimě proměňují ve vyhledávané běžecké okruhy, hlídá jeden z bájných jesenických skřítků.

Báje z Pradědovy říše často vypráví příběhy s nejrůznějšími horskými skřítky a gnómy. Bylo by až neuvěřitelné, kdyby toho svého, malého ochránce nemělo horské sedlo Skřítek. Kamenná socha zdejšího skřítky stojí na okraji parkoviště, které je strategickým bodem pro značnou část zdejších turistických tras. Skulptura na první pohled zaujme svým ztvárněním. Lesní duch má čtyři tváře s velkýma očima a výrazným nosem, které se obrací ke všem světovým stranám. Jeho tělíčko je po kotníky zahaleno vousy. Velké bosé nohy se čtyřmi prsty působí na nás, lidské bytosti, úsměvně, snad až komicky.

Tvůrcem Skřítky je akademický sochař a malíř Jiří Jílek (1925-1981), jehož jméno nese i šumperská galerie výtvarného umění. Jiří Jílek pocházel z Prahy, ale touha po životě mimo město ho zavedla až do Sobotína. Absolvent pražské Akademie výtvarného umění v podhůří Jeseníků žil a tvořil až do své smrti. Jeho

tvorbou prostupují témata biblická, filozofická, literární i ta z každodenního života v izolaci daleko od kulturních a společenských center. V dílech z 60. let se značně promítla vlastní vážná nemoc a sovětská okupace. Jiří Jílek pracoval se dřevem, kamenem, kovem i hlínou. Na uměleckých realizacích s ním spolupracovala i jeho dcera Anežka Kovalová, která také vystudovala pražskou akademii. Právě Anežka Kovalová se svým mužem Miroslavem, taktéž výtvarníkem, založila v roce 1993 Galerii Jiřího Jílky v Šumperku, jejíž stěžejní součástí je stálá expozice soch, obrazů a kreseb jejího otce Jiřího Jílky.

vh

hory, co inspiřují

TOP DESTINACE EXPOZICE ČARODĚJNICKÝCH PROCESŮ V JESENÍKU

AŽ DO DOB TORTURY SE PONOŘÍTE A TĚMĚŘ TVÁŘÍ V TVÁŘ S PRVNÍ ČARODĚJNICÍ SE SETKÁTE PŘI NÁVŠTĚVĚ VLASTIVĚDNÉHO MUZEA JESENICKA. JESENICKÉ MUZEUM SE CHLUBÍ UNIKÁTNÍ EXPOZICÍ, KTERÁ POODKŘVÁ BOLESTNOU HISTORII ČARODĚJNICKÝCH PROCESŮ. SAMI PROJDETE OHNĚM A OSAHÁTE SI OKOVY, PALEČNICE, MASKY HANBY, SKŘIPEC NEBO SE POSADÍTE NA ČARODĚJNICKÉ KŘESLO.

3

MUZEUMJESENIK.CZ

WWW.PROBIO.CZ

JAK SE MELE MOUKA A JAK VZNIKAJÍ BIOPOTRAVINY? PŘIJĎTE TO ZAŽÍT!

Jak se mele mouka? A jak vznikají zdravé a čisté potraviny? Na to se mohou přijít podívat návštěvníci Jeseníků do Starého Města umístěného pod Králickým Sněžníkem. Zdejší firma PROBIO se věnuje pěstování a zpracování biopotravin už více než tři desetiletí.

Společnost měla zkušenosti se zaváděním a rozvojem ekologického zemědělství už před Listopadem 1989. Rozvoj ekozemědělství probíhal ještě na státním statku, což není v tuzemsku zcela obvyklé. Navíc společnost rozvinula pěstování plodin, které už byly na okraji zájmu a zůstávaly pouze v genofondu plodin. Ve spolupráci s Výzkumným ústavem rostlinné výroby se zde také rozmohlo pěstování pšenice jednozrnky, dvouzrnky anebo červené pšenice.

Tyto superpotraviny se staly součástí jídelníčku lidí, kteří si uvědomují, že zdraví a životní energie a vitalita nejsou samozřejmostí. Je potřeba o svou tělesnou i duševní pohodu pečovat. Jednou z cest, jak udržet své zdraví, je jíst kvalitní potraviny vyrobené z poctivých surovin bez chemie.

Kromě toho, že biopotraviny jsou zdravější a lépe chutnají, pomáhá způsob jejich pěstování a výroby přírodě. Na rozdíl od klasického zemědělství nezaohlcují půdu, vodu ani ovzduší jedovatými látkami. Na ekologicky obdělávaných polích žije prokazatelně více užitečných ptáků, brouků i motýlů a půda je plná nezbytných živých mikroorganismů.

Možnost nahlédnout do provozů, kde biopotraviny vznikají, nabízí firma především v rámci tradičního festivalu dobrého a zdravého jídla Bioslavností. Exkurze do biomlýna jsou možné i celoročně. Nenechte si během své návštěvy zdejších hor uniknout vyprávění o celém procesu zpracování obilí – přes mletí, balení až po sklady, odkud putuje k zákazníkům. Většina lidí mlýn ani proces mletí mouky na vlastní oči neviděli, a přitom pečivo jíme denně.

Návštěvníky často zajímají netradiční plodiny, například čirok, pohanka, červená čočka, žlutý hrách či cizrna. PROBIO zaručuje bezpečnost bezlepkových výrobků, aby nebyly kontaminovány při výrobě lepkem. Exkurze přibližuje proces náročných kontrol v daných provozech. Návštěvníky samozřejmě také zajímá, jak dané druhy biomouky chutnají, proto mohou na místě i ochutnávat. Exkurze jsou vhodné pro školy, rodiny s dětmi, dospělé i turistické výpravy.

Prohlídky probíhají po domluvě (nejlépe den předem), pouze v pracovní dny na tel.: +420 733 538 406, nebo e-mailu: exkurze@probio.cz.

bh

EDITORIAL

Milí zvědavci,

právě listujete už šestým vydáním výletních novin Jeseníků a Rychlebských hor. Věříme, že uvedené zajímavosti a především tipy na výlety vás v mnohém obohatí při objevování tohoto koutu naší země. Vaše poznávání zdejších krás je totiž naší vášní.

Co od novin rozhodně (ne)čekejte!

Tyto výletní noviny rozhodně nemají být vyčerpávajícím bedekrem po jesenických a Rychlebských horách.

Nehledejte v nich žádný ucelený seznam zajímavostí. Možná v nich, světe div se, nenajdete ani zmínku o některých TOP atraktivitách. Jednoduše v nich najdete od každého kousek... Pozornost věnujeme nejen vybraným NEJ, ale i méně známým, možná zapadlým místům, se kterými je však příjemné a obohacující se na toulkách zdejším krajem seznámit. Nejsou třeba doslova strhující, velkolepá a dobývaná mraky turistů, ale jsou malebnou, tichou a nezbytnou součástí jesenické mozaiky.

I noviny mají svůj řád

Příspěvky jsou tematicky rozděleny do šesti hlavních kapitol. O historických, přírodních i kulturních zajímavostech pojednává kapitola Po stopách regionu, tipy na pěší túry a výlety za krásami zdejší krajiny najdete v sekci Do hor i do podhůří. Samostatnou skupinu tvoří samozřejmě tipy pro aktivity na sněhu a tipy na příjemný nejen lázeňský relax. Vlastní rubriky jsme připravili také pro rodiny s dětmi. A jelikož Rychleby a Králický Sněžník jsou hraničními

pohořími a u sousedů je rozhodně také krásně, do novin jsme zařadili kapitolu Na výlet k sousedům. Každý článek – zajímavost má nadto své specifické číslo, které určuje jeho geografickou polohu v mapě na poslední straně novin. Nedílnou součástí novin je rovněž souhrn provozních informací, tj. kontakty na informační centra, půjčovny či průvodce a informace o naší turistické bonusové kartě YEScard.

... přejeme vám pohodově objevování!

4

WWW.PRIESSNITZ.CZ

POLSKÝ VÝRAZ PRO SPRCHU MÁ PŮVOD V JESENÍKU

V polštině se "sprcha" řekne "prysznic". Toto slovo se stalo součástí jazyka našich severních sousedů v průběhu 19. století a vzniklo ze jména nejslavnějšího jesenického rodáka Vincenze Priessnitze.

Proslulost lázní na Gräfenberku se odrážela ve velkém množství návštěvníků z celé Evropy, zejména z německy mluvících zemí. Mezi nimi nechyběli ani Poláci, kteří od konce 18. století neměli svůj vlastní stát a žili na území Rakouska, Pruska a Ruska. Polští návštěvníci Gräfenberku při pobytu ve vodoléčebném ústavu kromě léčebných kúr také čile spřádali plány na obnovu vlastního státu. Dokládá to mimo jiné nález kovové schránky při obnově Polského pramene v roce 2005. V ní se našel polsky psaný text, který deklaruje snahu o obnovu státu. Kromě Polského pramene, který má původ v roce 1869, stojí v jesenických lázních také Polský pomník z roku 1899.

Ještě za Priessnitzova života nechal kníže Edward Raczynski vybudovat v Poznani, která byla tehdy součástí Pruska, pomník věnovaný Vincenzi Priessnitzovi. Podobně jako pozdější Český pomník na Gräfenberku, bylo

poznánské dílo z roku 1841 osazeno sochou antické bohyně Hygie, v dolní části prýštila voda a na podstavci byl umístěn Priessnitzův sochařský portrét. U něj byl umístěn nápis „Nic lepszego nad wode.“

Jakoby se pan Priessnitz chtěl svým polským příznivcům za tyto počty odvděčit, také on jim zanechal něco k užívání. Jeho jméno se stalo součástí slovní zásoby moderní polštiny jako výraz pro sprchu. Ta se polsky řekne „prysznic“ a polština tak má pro tento hygienický a wellness úkon výraz, který se nevyskytuje v žádném jiném jazyce.

Do 19. století nebyla sprcha a sprchování běžnou věcí a na její popularitě i rozšíření měl lví podíl právě zakladatel vodoléčby. Že se pro novinku vžilo v jazyce, kterým dnes hovoří 44 milionů lidí, jeho jméno, je proto zcela pochopitelné.

jg

5

WWW.BRANNA.EU

JAK Z HRADU KOSTEL VYBUDOVALI

Cestou do Rychlebských hor pozornosti bystrých návštěvníků neunikne netradiční stavba kostela v městečku Žulová. Do daleka zářící světlá špička jeho věže vyrůstá z mohutného kamenného válce. Kostel je totiž postaven na ruinách středověkého hradu.

Původní hrad Frýdberk stával na vyvýšenině nad soutokem říčky Vidnávky a Stříbrného potoka pravděpodobně od konce 13. století. Bez patřičných práv a povolení si ho na půdě vratislavského biskupství postavil Jan Wüstenhube, známý to loupeživý rytíř, jehož rod patrně založil i nedaleké hrady Rychleby a Kolštejn. Stavby pravděpodobně spojovala i podobná dispozice hradního komplexu s dominantou volně stojící obranné věže. Éru drancování kraje kolem Frýdberku loupeživcům utnul až v polovině 14. století vratislavský biskup Přeclav z Pohořelé, který panství od hradních pánů koupil.

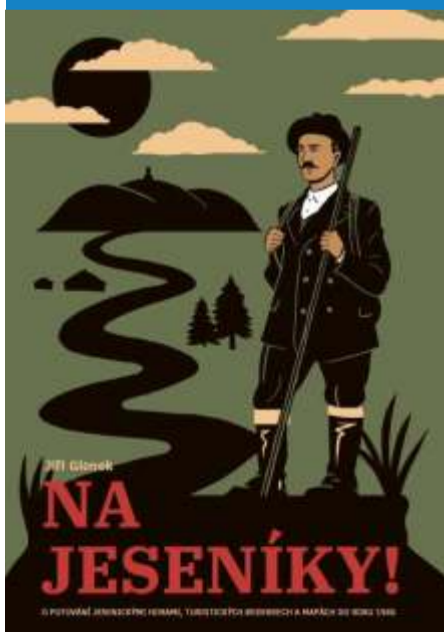
V poslední třetině 16. století byl hrad renesančně přestavěn. Strategický význam pro své majitele hrad ztratil po dobytí švédskými a polskými vojsky za třicetileté války. Komplex byl značně pobořen, bez využití chátral a roku 1703 byl přestavěn na pivovar. Naděje

na nové využití hradebního prostoru začaly svítat na konci 18. století.

Tehdy byly Frýdberku uděleny městské výsady a novopecenému městu scházel svatostánek a farnost. Neúroda a ekonomická krize, plynoucí mimo jiné i z války s Francií, však novostavbu kostela značně brzdily. Stavba byla zahájena až roku 1809, nutno říci i pod velkým tlakem podmínek závěti mlynáře Meisela z Vápenné. Meisel roku 1800 na stavbu odkázal 1100 zlatek, nestál-li by ovšem nový kostel do deseti let, částku by museli frýdberští vrátit. Po roce a půl se ruiny hradu, které pro stavbu věnoval vratislavský biskup Hohenlohe, proměnily ve farní kostel zasvěcený sv. Josefovi. Obvodová zeď hradu vymezila budoucí hřbitov a z hradebního bergfrítu, s až čtyři metry silnými zdmi, se stala unikátní kostelní věž.

vh

JEDINEČNÝ PRŮŘEZ HISTORIÍ TURISMU V JESENÍKÁCH

Mnohá výjimečná díla vznikají díky náhodě. A právě takový nález zapomenutého výtisku vůbec nejstarší turistické mapy Jeseníků se stal impulsem vzniku zcela ojedinělé publikace. Kniha **Na Jeseníky! mapuje zrod jesenického cestovního ruchu. A nejen to.**

Překvapivý objev ve fondu Vědecké knihovny v Olomouci podnítl Jiřího Golonka, historika a zaměstnance knihovny, důkladně zmapovat historii turistiky v Jeseníkách. Autor se vrací ještě hlouběji před rok 1881, který je považován za pomyslný zrod organizované turistiky, a s obrovskou pečlivostí se zabývá průkopnickými počátky fenoménu jesenického turismu. Upozorňuje na roli jednotlivců i nepopíratelnou úlohu jesenických lázeňských míst. Zároveň shrnuje a osvětluje vývoj vztahu člověka k horám a jaké pohyby vedly lidi k putování do hor v různých historických obdobích od antiky až po novověk.

Zajímá-li vás tedy, jak a kdy došlo k proměně estetického vnímání hor, co způ-

sobilo, že se horské turistice začal věnovat stále větší okruh společnosti, a jak vše uvedené probíhalo v Jeseníkách a přilehlých pohořích a podle čeho se vlastně první cestovatelé v jesenických horách pohybovali, rozhodně věnujte pozornost této objemné knize o 576 stranách. Cenný text doprovází bohatý

obrazový materiál a soupis jesenických turistických map a bedekrů do roku 1945. A co víc, na vizuálu knihy spolupracovali jeseničtí rodáci, grafik Filip Raif a výtvarník Jaromír99, kteří knize vtiskli také neotřelou podobu.

vh

NÁŠ DALŠÍ TIP

ZPESTŘETE SI ZIMNÍ DOVOLENOU V JESENÍKÁCH NÁVŠTĚVOU MUZEA SILNIC VE VIKÝŘOVICÍCH. VIKÝŘOVICKÉ MUZEUM JE PRAKTICKY JEDINÝM MUZEM TOHOTO DRUHU V ČESKÉ REPUBLICE. JEHO TŘI STÁLÉ EXPOZICE ZACHYCUJÍ VÝVOJ SILNIC OD NEJSTARŠÍCH STEZEK AŽ PO DNEŠNÍ MODERNÍ SILNICE.

SSOK.CZ/MUZEUM.HTML

6

NÁŠ DALŠÍ TIP

MUZEUM IZOLACE, INTERNACE A INTEGRACE

BÍLÁ VODA SE NESMAZATELNĚ ZAPSALA DO CÍRKEVNÍCH DĚJIN. VĚHLAS ZÍSKALA DÍKY PIARISTICKÉ KOLEJI, STALA SE CENTREM MÚZICKÝCH UMĚNÍ, ŽILA ZDE PRINCEZNA MARIANA ORANŽSKÁ. V 50. LETECH MINULÉHO STOLETÍ SE VŠAK STALA NUCENOU „PŘESTUPNÍ STANICÍ DO NEBE“ VŠECH ŘÁDOVÝCH SESTER. TĚTO SMUTNÉ EPOŠE NAŠÍ HISTORIE SE VĚNUJE TAMNÍ MUZEUM.

MUZEUMBILAVODA.CZ/INFORMACE-PRO-NAVSTEVNIKY

7

8

SKLARNATOMI.CZ

HISTORICKÉ SKLO VRBENSKÝCH MISTRŮ SE OBJEVUJE I VE HŘE O TRŮNY

Sklo s charakteristickou nazelenalou barvou, kterému se říká lesní, vzniká v dílnách ve Vrbně pod Pradědem. Historické skleněné vázy, karafy, džbány i číše jsou specifické díky výrobnímu postupu ze 14. a 16. století, který probíhá v pecích vytápěných bukovým dřívím.

Repliky historického skla jsou žádané doma i ve světě. Řada z nich pochází ze Sklářské hutě Tomi, která sídlí v místní části Vrbna pod Pradědem, Mnichově. Karafy, džbány, vázy, číše a mnohé další skleněné artefakty „mají na svědomí“ Roman Míček a Vladimír Tomčík. Oba jsou zkušení skláři, kteří se rozhodli osamostatnit a věnovat se tomu, co je baví a po čem je na trhu poptávka. „Za více než deset let jsme si vytvořili síť pravidelných odběratelů, někteří z nich se rozhodli zůstat pouze u nás, což nás těší,“ říká Vladimír Tomčík.

Nazelenalé zdobené výrobky ze skla požadují kromě Česka i v zahraničí, pře-

devším v Anglii, Německu, Polsku, Itálii a na Slovensku. Občas skláři poznali svoje výrobky v některém seriálu, například v populární Hře o trůny. Filmaři často doplňují ve zdejších dílnách rekvizity, tak se dostávají skleněné originální kousky z Vrbna pod Pradědem na televizní obrazovky. Zdejší dílnička se otevírá i návštěvníkům, kteří se na vlastní oči mohou přijít podívat, jak to mistrům hraje pod rukama. Z návštěvy si mohou odnést nejen netradiční zážitek, ale také pěkný kousek skleněného výrobku.

bh

9

DŘEVĚNÝ KLENOT V HORSKÉ OSADĚ KLEPÁČOV

Roubený kostelík zasvěcený sv. Janu Nepomuckému v Klepáčově je jedním ze čtyř dřevěných sakrálních staveb na Šumpersku. Jednolodní barokní kaple byla postavena v roce 1783 na popud tehdejšího rychtáře Antonína Langerá.

Vlastníkem tehdejšího vízmberského panství byl Velehradský klášter. Ten daroval na stavbu dřevo a obec zajistila dělníky. Kaple se dočkala na konci 90. let 20. století rekonstrukce. V sousedství dřevěné stavby je umístěn kamenný kříž, který připomíná kamenické práce z počátku 19. století.

Klepáčov je dnes součástí obce Sobotín. Na jeho katastru leží horský přechod Skřítek. Právě původ názvu německé osady Klepáčov vychází zřejmě ze starohornoněmeckého klep - významem předhoří, horský výběžek. Klepáčov charakterizuje krajinný ráz podél Klepáčovského potoka, tekoucí

hlubokým údolím, které svírají příkré svahy.

Samotná kaple je postavena ve svahu na kamenné, hladce omítnuté zídce kryté šindelem. Příkrou valbovou střechu pokrývá štípaný šindel a uprostřed se nachází sanktusník s lucernou a cibulí. Hlavní vstup je v západním průčelí, vedou k němu kamenné schody. Vnitřní vybavení je jednoduché, nalezneme zde velký dřevěný kříž s tělem Ježíše Krista na zadní stěně kněžiště a po pravé straně dřevěnou plastiku sv. Jana Nepomuckého.

bh

TOP DESTINACE

RUČNÍ PAPIRNA VELKÉ LOSINY

RUČNÍ PAPIRNA VE VELKÝCH LOSINÁCH BYLA OTEVŘENA NA KONCI 16. STOLETÍ, JE TAK NEJSTARŠÍ PAPIRENSKOU MANUFAKTUROU VE STŘEDNÍ EVROPĚ. RUČNÍ PAPIR VYRÁBÍ DODNES DO CELÉHO SVĚTA. I VY SI MŮŽETE V ZIMNÍ SEZÓNĚ VÝROBU RUČNÍHO PAPIRU VYZKOUŠET PŘÍMO U ČERPACÍCH KÁDÍ. SOUČÁSTÍ PAPIRNY JE I MUZEUM PAPIRU A REPREZENTAČNÍ PRODEJNA S ŠIROKÝM SORTIMENTEM VÝROBKŮ.

RPVL.CZ

11

TOP DESTINACE

EXPOZICE HUDEBNÍCH NÁSTROJŮ

PŘES 700 HUDEBNÍCH NÁSTROJŮ Z CELÉHO SVĚTA MÁTE MOŽNOST SPATŘIT V EXPOZICI HUDEBNÍCH NÁSTROJŮ V REKREAČNÍM AREÁLU SKILAND V OSTRUŽNĚ. SEZNÁMÍTE SE SE SPOUSTOU HUDEBNIN, SE KTERÝMI SE NÁVŠTĚVNÍK ANI MUZIKANT BĚŽNĚ NESETKÁ. NAPŘ.: S JAPONSKÝM TAISHOGOTO, ČÍNSKOU CITEROU KU-ČENG, HISTORICKÝM NÁSTROJEM DAN BAU Z VIETNAMU ČI TIBETSKOU TRUBKOU RKAN DUNG.

EXPOZICEH.CZ

12

JESENÍKY V BARVÁCH DUHY

10

LYOPOTRAVINY.CZ

Jak si uchovat léto do zimních dnů? To je cílem každé domácnosti a i regionální výrobci hledají způsob, jak zákazníkům připravit nejvoňavější pozdrav letních dní. Džemy, marmelády, šťávy i zeleninové omáčky pak přicházejí na náš stůl.

Jak ale uchovat vůni jahod, rybízu či borůvek takové, jako když jste je utrhlí na záhonu? Jedním ze způsobů je mražení, ale někteří jdou dál a hledají ještě důmyslnější a efektivnější zpracování čerstvého ovoce, aby zůstaly zachované nejen aroma a vůně, ale i vitamíny a minerály. Takový šetrný způsob konzervace nabízí lyofilizace, neboli sušení mrazem. Manželé Bláhovi z Hněvkova u Zábřehu začali experimentovat

s moderním způsobem konzervace. Suroviny, které lyofilizují, se snaží odkoupit od místních farmářů, vykupují přebytky ze zahrádek. Také díky tomu se nyní pyšní značkou JESENÍKY originální produkt®. A tak i v zimě mohou lidé ochutnat švestky z jesenických zahrádek, Velkolosinský rybíz, černý jeřáb, borůvky, šípky a mnoho dalších plodů, které zdejší kraj poskytuje. V sortimentu však jdou Bláhovi ještě dál - vytvořili Jeseníky v barvách duhy - prášek z místního lyofilizovaného ovoce, který se používá jako ochucovadlo, barvivo nebo i aroma. Věřte, nebo ne, jejich jahody opravdu voní a chutnají po jahodách.

bh

LÁZNĚ PRIESSNITZ OBNOVILY SOPHIIN PRAMEN

Obnovená památka byla slavnostně představena veřejnosti v pátek 4. října, v den 220. výročí narození Vincenze Priessnitze. Mezi diváky byl i saxofonový virtuoz Felix Slováček.

V OBLASTI STUDNIČNÍHO VRCHU A ZLATÉHO CHLUMU NAD MĚSTEM JESENÍK SE NA POMĚRNĚ MALÉ PLOŠE NACHÁZÍ NĚKOLIK DESÍTEK PRAMENŮ, KTERÉ VZNIKLY PŘEDEVŠÍM V PRŮBĚHU 19. STOLETÍ ZA DOBY NEJVĚTŠÍHO ROZKVĚTU VODOLÉČEBNÝCH LÁZNÍ NA GRÁFENBERKU. OD DEVADESÁTÝCH LET 20. STOLETÍ SE NEJPRVE Z INICIATIVY DOBROVOLNÍKŮ, POZDĚJI TAKÉ S PODPOROU MÍSTNÍCH INSTITUCÍ, FIREM, SPOLKŮ A DALŠÍCH JEDNOTLIVCŮ TATO MÍSTA ZAČALA POSTUPNĚ OBNOVOVAT.

Pramen původně vznikl u příležitosti staletého jubilea Priessnitzova narození a byl pojmenován podle manželky zakladatele lázní. V poválečných letech byl jeho název změněn na „pramen Na Kolonádě“, později zchátral a zanikl. Místo se dočkalo obnovy i návratu tekoucí vody po mnoha desetiletích. Při plánování rekonstrukce byla zvažována varianta bez vody, pouze jako odpočívadlo, nakonec se lázně přiklonily k zachování pramene.

Po rekonstrukci se stal Sophiin pramen vedle Českého, Polského a Maďarského pomníku další ozdobou promenády, která nese jméno zetě manželů Priessnitzových. Jan Řipper stál v roce 1899 také za jeho vybudováním. Prameník je vytvořen z místního přírodního kamene a při letošní obnově byl osazen bronzovým obličejem ženy, na který dopadá vytékající voda. Autorkou reliéfu je jesenická výtvarnice Iva Svobodová, která se v posledních letech svými sochařskými pracemi podílela také na výzdobě Meklenburského, Annina a Slovanského pramene.

Slavnostní vysvěcení v den Priessnitzových narozenin se odehrávalo v radostné atmosféře, mezi diváky zářily dámy v historických biedermaiergarderobách, doprovázené svými pánskými protějšky ve slušivých fracích. Pozorní diváci zaznamenali mezi přítomnými i vzácného lázeňského hosta Felixe Slováčka. Ten se posléze v kuloárech o celé akci vyjádřil velmi pochvalně.

„Jsem nesmírně ráda, že se nám letošní kulaté výročí narození pana Priessnitze podařilo uctít i tímto způsobem. Těší mě, že se tato lokalita přidala k celé řadě obnovených pramenů v posledních letech a areál našich lázní je zase o něco krásnější,“ uvedla obchodní ředitelka lázní Kateřina Tomášková a dodala: „Věřím, že pramen se stane pro klienty lázní, turisty i místní obyvatele příležitostí k příjemnému zastavení a osvěžení, stejně jako k připomenutí slavné historie a zamyšlení nad vztahem člověka a vody.“

jg

JESENICKÉ STOPY JEDNOHO Z NEJUZNÁVANĚJŠÍCH ČESKÝCH SOCHAŘŮ DNEŠKA

Se jménem akademického sochaře Otmara Olivy je spjata především tvorba církevní, liturgická. Široká veřejnost ho vnímá především jako autora papežské kaple Redemptoris Mater ve Vatikánu, v níž mimo jiné vytvořil první papežský trůn od dob velikána Berniniho. On je ovšem i pravověrný horal, jehož uměleckou stopu nesou také jeho milované Jeseníky.

Láska k horám olomouckého rodáka, který působí a žije na Velehradě, provází celým životem. Když se naskytlá sebelepší příležitost, se svým tátou jel do hor. Ke stejné vášni přivedl i svých šest potomků. Horolezeckou vášeň promítá také v sochařské tvorbě. Vytvořil vrcholový kříž pro Gerlachovský štít, památný kříž pro českého polárníka na Antarktidě nebo pro horolezce v Himalájích. Jeho stopu najdete také v Jeseníkách, o nichž vždy hovoří jako o horách nejmilovanějších.

Z ateliéru Otmara Olivy pochází dva zvony v nejvyšších partiích Jeseníků, ty na Šeráku a Švýčárně. Na Šeráku dříve bývala zvonice, kterou pohltil požár. Současný pomyslný maják na rozcestí horských cest a památník obětem hor byl vysvěcen v září 2003. Nová zvonice vznikla podle návrhu brněnského architekta Miroslava Vochty a Otmara Olivy, který do zvoničky věnoval zvon s biblickými verši.

O tři roky později vznikla na Švýčárně zvonička zasvěcená Janu Pavlu II. Podle projektu tandemu Vochta&Oliva ji postavili jejich přátelé a spolupracovníci. Mezi nimi tehdy nechyběl ani Miroslav Zikmund. Na zvon Otmar Oliva taktéž vepsal biblický verš: „Pozdvihuji oči svých k horám, odkud by mi přišla pomoc.“ (Žalm 121). Z Olivovy dílny pochází i pamětní desky zahynulých horolezců, umístěné na kamenné podezdívce.

Otmar Oliva spolupracoval také na podobě kamenného oltáře pro mše pod širým nebem na Vřesové studánce. Téměř dvoutunový kvádr zdobený bronzovou stuhou je symbolem obnovy duchovního a kulturního významu místa, symbolem touhy vystavět na Vřesové studánce novou poutní kapli.

vh

TOP DESTINACE

MEZI NEJKRÁSNEJŠÍ MÍSTA JESENÍKŮ S HLUBOKÝM GENIEM LOCI PATŘÍ VŘESOVÁ STUDÁNKA NAD ČERVENOHORSKÝM SEDLEM. V MINULÝCH STALETÍCH ZDE PRŮ UZDRAVOVALA SÍLA LÉČIVÉ VODY. DNES ZDE ENERGIÍ DO ŽIL ROZHODNĚ ŽENE ČERSTVÝ VZDUCH A NÁDHERNÉ VÝHLÉDY NA HORSKOU KRAJINU.

16

VRESOVASTUDANKA.CZ

PUTOVÁNÍ K VŘESOVÉ STUDÁNCE

EXKURZE DO PŘEČERPÁVACÍ VODNÍ ELEKTRÁRNY DLOUHÉ STRÁNĚ

Přečerpávací vodní elektrárna Dlouhé Stráně se v roce 2005 v rámci veřejné ankety zařadila mezi 7 divů České republiky. O exkurze do tohoto unikátního technického díla je neustále obrovský zájem. Návštěvníci si prohlédnou elektrárnu, horní a dolní nádrž.

Elektrárna Dlouhé stráně, jejíž stroje i další technologie jsou pod zemí, slouží jako obrovský akumulátor elektrické energie. V energetické soustavě má funkci při využití přebytku energie, která se používá pro přečerpání vody z dolní do horní nádrže, a především v období nedostatku energie, kdy elektrinu naopak vyrábí a prodává za vyšší cenu. Stále větší význam elektrárny rovněž spočívá ve vykrývání nestabilních dodávek z obnovitelných zdrojů energie.

Celková doba prohlídky zabere dvě hodiny, účastníci jsou převáženi autobusem od lyžařského areálu Kouty do elektrárny, k dolní nádrži a zpět. Nástupním místem je Areál Kouty, přesněji autobusová zastávka přímo před areálem. Provozovatel na webových stránkách odkazuje na online rezervaci, kde se zájemci mohou nejen přihlásit, ale exkurzi i předem uhradit.

bh

CHATANASERAKU.CZ

CHATA JIŘÍHO LÁKÁ TURISTY NA VRCHOL ŠERÁKU VÍCE NEŽ 130 LET

Chata Jiřího na vrcholu Šeráku stojí už více než 130 let. Jako výstavný hotel ji popisuje turistický průvodce z roku 1925. Už tehdy byla oblíbeným cílem nadšených turistů, kteří se chtěli kochat výhledy na okolí.

Ze starého průvodce se dozvíme, že útulna poskytovala 11 ložnic, v nichž může přespat až sedm desítek osob. Zajímavá je zmínka, která nese atmosféru tehdejší doby. K českým turistům se tu podle průvodce chovají nemile, proto raději nocují o kus dál, v útulně u Vřesové studánky.

Po téměř sto letech se těší chata stejné oblíbenosti a na nedostatek návštěvníků si zdejší provozovatelé nemohou stěžovat. Za občerstvením i ubytováním na vrcholu Šeráku v nadmořské výšce 1351 m n. m. míří milovníci hor od dob, kdy se projížděly první vlaky přes Ramzovou. Tedy to ještě byla menší dřevěná chata, kterou však zachvátil požár. Chata však nezahynula díky vratislavskému biskupovi Jiřímu Koppovi, který financoval výstavbu nové kamenné

budovy. Odtud také pochází název Chata Jiřího. Stavba byla dokončena v roce 1894. V roce 1927 se dočkala přestavby, kdy byla přistavěna terasa a několik dalších částí. V této podobě se zachovala téměř beze změny dodnes.

Chata Jiřího je přístupná pěšky z Ramzové po červené turistické značce (asi 6,5 km), případně po zelené turistické značce přes Obří skály. Méně zdatní turisté se k ní dostanou prostřednictvím lanovky, která je vyveze z Ramzové až na vrchol Šeráku.

Z chaty na Šeráku lze pokračovat po hlavním hřebeni Jeseníků na Červenohorské sedlo, Praděd a případně přes Ovčárnu a Petrovy kameny dále na Jelení studánku a Skřítek.

bh

ROZHLEDNY.WEBZDARMA.CZ/DMORAVICE.HTM

Z BĚŽEK ROVNOU NA ROZHLEDNU S VÝHLEDEM DO KOTLE I NA SOPKY

Dokonale upravované, ideální pro nezkušené začátečníky i hltáče kilometrů jsou upravované bílé stopy v Nové Vsi nad Dolní Moravicí. Běžkování podle vašeho gusta doplňte návštěvou tamní rozhledny.

Teprve pět let se na samém konci horské vesničky tyčí její nová dominanta. Sice nestojí na žádném vrcholu, ale prakticky na východním úbočí Štěrkovce, 867 m n. m., přesto nabízí jedinečné pohledy do krajiny. Osmiboký modřínový plášť šestipatrové rozhledny v sobě skrývá 164 schodů ocelového schodiště. Z vyhlídkové plošiny, která ční ve výšce 27,5 metru nad zemí, je bezesporu největším lákadlem výhled na Velký a částečně Malý kotel. Vašemu zájmu jistě neuniknou ani specifické siluety sopečných homolů Uhlířského vrchu, Velkého a Malého Roudného. Za dobré viditelnosti lze vidět Bruntál nebo Šternberk, máte-li skutečně dobré oko, zahlédnete Beskydy i Vysoké Tatry. Vítanou součástí rozhledny jsou služby skromného informačního centra, které

funguje v nejméně navštěvovaných turistických měsících, toalety, minimuzeum, malý dětský koutek a úschovna lyží a kol. Přímo u rozhledny se nachází velké parkoviště, ze kterého můžete prakticky okamžitě vběhnout do bílé stopy. V letních měsících slouží turistům a cyklistům příjemné posezení opodál. V sousedství je vybudováno velkorysý dřevěný hřiště, které děti rozhodně potěší. Pokud byste rádi zahnali žízeň nebo hlad, jen pár metrů od rozhledny se na okraji lesa ukrývá příjemná Chata Na Vyhlídce s restaurací.

vh

hory, co frčí

NEJKRÁSNEJŠÍ VÝHLEDY CESTOU NA JELENÍ STUDÁNKU

19

TOP DESTINACE

LESNÍ BAR NAD HORNÍ LIPOVOU

U VYHLÁŠENÉHO DŘEVĚNÉHO PŘÍSTŘEŠKU UPROSTŘED RYCHLEBSKÝCH LESŮ NEMUSÍTE POTKAT ŽIVÁČKA, MŮŽETE ALE NARAZIT I NA VESELOU PARTU LIDÍ, KTERÍ SE PRÁVĚ SEZNÁMILI U PLÁPOLAJÍCÍHO OHNĚ NEBO PŘI RADOSTNÉM VÝSKÁNÍ SVÝCH RATOLESTÍ MEZI DŘEVĚNÝMI HERNÍMI PRVKY PŘED PŘÍSTŘEŠKEM. MŮŽETE SI ZDE PŘIPRAVIT KÁVU, ČAJ, OPÉCT ŠPEKÁČEK. PRO MLSOUNY MAJÍ V LESNÍM BARU PŘIPRAVENY RŮZNÉ SLADKOSTI VČETNĚ ZNAMENITÝCH STAROMĚSTSKÝCH TRUBÍČEK.

LESNIBAR.CZ

20

Mezi nejpůsobivější místa jeseníckých hor patří holé pláně s dalekými výhledy mezi Ovčárnou a Jelení studánkou. Díky zimnímu tyčovému značení Jesenícké lyžařské magistrály si zdejší úchvatné scenérie můžete vychutnat také v zimě.

Vrcholové partie jeseníckých hor lákaly i první turistické pionýry. Mimo jiné letos je tomu 111 let, co byla zimní značená cesta z Ovčárny na Skřítek vytyčena. Velký podíl na zpřístupnění zimních hor turistické veřejnosti měl Oskar Gutwinski, o němž se zmiňujeme v článku na str. 9.

Konkrétně trasa z Ovčárny na Jelení studánku probíhá po nejvyšších partiích Hrubého Jeseníku. Z Ovčárny vystoupáte na Vysoké hole, 1464 m n. m., druhý nejvyšší vrchol Jeseníků. Řekli byste, že německá armáda na těchto vysokohorských hlinách budovala polní letiště pro potřeby Luftwaffe? Nicméně jistě víte, že jihovýchodní lavinové svahy patří Velkému kotli. Tam se pod sněhovou peřinou ukrývá prameniště řeky Moravice. Avšak naše zimní vyhlídková trasa se prudkým svahům vyhýbá a vede přes Velký máj, 1386 m n. m., pro změnu s lavinovými stráněmi Malého kotle, až pod Jelení hřbet, 1367 m n. m.

Tam, v nadmořské výšce 1311 metrů, z úbočí hory vyvěrá vydatný pramen Stříbrného potoka, kterému se neřekne jinak než Jelení studánka. Nedaleko odtud prý na konci 18. století velehradský mnich postavil ovčinec. Dnes u studánky stojí charakteristická kamenná útulna.

Trasa z Ovčárny k Jelení studánce je dlouhá cirká šest kilometrů. Její nádherné výhledy do krajiny v zimě lákají běžkaře, výletníky na sněžnicích i pěší turisty. Po celou cestu lze za ideálního počasí dohlédnout ke Králickému Sněžníku a na hřebeny Krkonoš. Za krásných azurových a větrných dní cestou potkáte i ktery prohánějící se po pláních se svými draky. Zvládnout ji můžete i s dětmi. Vždy však pamatujte na vhodné vybavení, vaši způsobilost, časovou náročnost a rozhodně nepodceňujte typ sněhové pokrývky.

vh

21

SNĚŽNICE NA PŮLDENNÍ VÝLET Z BRANNÉ DO STARÉHO MĚSTA

Až hory pokryje vysoká vrstva sněhu, vyrazí všichni na svahy do lyžařských areálů a známé běžkařské trasy se změni v lidnaté magistrály. Tehdy nastává čas uniknout do volné přírody. Ideální pro přechod zimní krajinou jsou sněžnice. Dostanete se do míst, kde sníh tlumí zvuk a jeho třpyt oslepuje.

Na výlet se můžete vydat autobusem či vlakem. Podle dostatečného množství sněhové pokrývky lze sněžnice nasadit již za hlavní silnicí a vystoupat starou cestou z nádraží nad Brannou směrem k Vikanticím. U božích muk, která stojí u silnice, se vydejte na druhou cestu a pokračujte po hřebeni nad vlekem směrem na Šléglov. Obec Šléglov lze obejít po louce, kolem místního malého hřbitova, umístěného bokem od obce, u lesa. Na konci obce se napojíte na modrou turistickou značku a dojdete ke kapli zvané Řeznická. Ta stojí mezi loukami, obklopená vzrostlými lipami mezi Šléglovem a Starým Městem pod Sněžníkem. Jde o pozdně barokní kapli z konce 18. století. Podle pověsti se pobili dva řeznickí učni o milovanou bytost a jeden z nich při tomto souboji zemřel. Druhá verze tvrdí, že ji nechal postavit řeznický mistr v období nouze

jako prosbu o lepší příští. Kaple je od roku 2004 na seznamu kulturních památek. Její umístění láká výletníky v létě i v zimě, místo nabízí výhledy na okolní masivy Králického Sněžníku a Hrubého Jeseníku.

Odtud vyrazíte podél modré turistické značky směrem do Starého Města, trasa prochází místem, kde stávala hornická horská ves Hajmrlov, umístěná nad městem. Pokud podmínky dovolí, dojdete do Starého Města na Sněžnicích. Malebné náměstí láká do zdejší cukrárny nebo do restaurace. Autobusy do Hanušovic jezdí přímo odtud nebo lze dojet k vlakovému nádraží. Zhruba třináctikilometrovou trasu zvládne zdatný sportovec za půlden, začátečníka čeká krásný celodenní výlet odlehlým koutem horské krajiny pod masivem Králického Sněžníku.

bh

22

PAPRSEK.CZ | SKIAREALVETRNYVRCH.CZ | CERVENOHORSKESEDLO.EU | DOLNIMORAVA.CZ

KAM SE VYDAT ZA NEJLEPŠÍMI SNOWPARKY

Už je to neuvěřitelných patnáct let, co režisér Karel Janák natočil nejnavštěvovanější film roku 2004. Snowboardáři tehdy strhli vlnu euforie i mimo promítací sály. Novopečení nadšenci do prkna zaplavili sjezdovky. Kde si jízdu na snowboardu užijete dnes? Vyberte si z nejlepších snowparků v Jeseníkách.

Jeden z top snowparků pro všechny rookies, začátečníky a mírně pokročilé u nás už několik let budují „šejpři“ na **Paprsku**. Tamní snowpark se svou kilometrovou lajnou plnou kickerů a překážek je jednoznačně nejdelším a nejnabitějším na Moravě. Na Paprsku je samozřejmostí umělé zasněžování i každodenní rolbování a šejpování.

Za „mekku moravského snowboardingu“ je považován **flowpark v areálu Větrný vrch na Dolní Moravě**. Snowpark je dlouhý sedm set metrů. Skoky, z nichž většina má hliněný základ jsou doplněny různými raily od základních bedýnek po složitější překážky. Součástí „Větráku“, jak se areálu familiárně říká, je také nejdelší crossová trať u nás, na níž se pravidelně jezdí skicrossové a snowboardcrossové české poháry a mistrovství republiky.

Pod taktovkou zkušených snowboardistů a freestyle jezdců vzniká druhým rokem opravdu nabušený a dokonale upravovaný snowpark na jižních svazích **ski areálu Červenohorské sedlo**. Jeho překážky a až dvanáctimetrové skoky byste si opravdu neměli nechat ujít!

Menší, ale přesto oblíbený snowpark se nachází také v **resortu Dolní Morava** pod lanovkou U Slona, kde je za ideálních sněhových podmínek k dispozici celkem 8 kovových překážek a skoků různých velikostí. Snowpark je součástí crossové tratě, která začíná závodními brankami a pokračuje zatáčkami a skoky.

vh

hory, co se líbí

JESENICKÉ SKIAREÁLY OPĚT VYLEPŠILY SVÉ SLUŽBY

Po Jeseníkách, Rychlebských horách a Králickém Sněžníku je rozeseto 50 lyžařských areálů, které návštěvníkům souhrnně nabízí desítky kilometrů sjezdovek. Každoročně své služby modernizují a zdokonalují. Mrkněte, jaké novinky přinesla letošní sezóna.

Alfou a omegou spokojených lyžařů je především zasněžování a dokonale upravený svah. Lyžařská střediska proto také letos investovala do zasněžovací techniky, nebo rozšiřovala sjezdovky. V Přemyslově rekonstruovali čerpací stanici a pořídili nová výkonná čerpadla. Umělému zasněžování věnovali pozornost také v areálu Bonera na Ramzové. V lyžařském středisku Miroslav v Lipové-lázních vyřešili z kvalitnění sněhových podmínek pronájemem dvou nejmodernějších sněžných děl, která doplní vlastní stávající techniku. Terénními úpravami prošly sjezdovky v Přemyslově a rozšíření se dočkala spojka mezi hlavními sjezdovkami na Dolní Moravě, svahy ve Ski Kunčice nebo také na Červenohorském sedle.

Ve Ski Areálu Kraličák v Hynčicích pod Sušinou letos lyžaře na sjezdovce U Kaple vozí nová dvousedáčková lanovka. U nástupní stanice Stříbrnické lanovky posílili zázemí pro občerstvení, nový stan by měl být vyhříváný.

Zkvalitnění gastroslužeb nachystali také v Kunčicích. U vleku Hájovna se bufet proměnil na obsluhovanou restauraci. Pro karavanisty je v areálu k dispozici samostatné parkoviště nově s dvaceti přípojkami.

Ve Skiareálu Kouty letos investovali do vozového parku: modernizovali rolby, koupili sněžný skútr pro obsluhu vleků, ale také nový skibus, který bude svážet lyžaře do areálu z vlakového nádraží i od ubytovatelů.

Palec nahoru od nás mají rozhodně ve Ski Aréně Karlov. Letos se totiž pustili do optimalizace gastroslužeb. Tam, kde používali jednorázové nádoby, budou mít běžné skleněné, porcelánové a kovové. Rozhodnutí spojené se snižováním používání plastů přineslo také nutné technické úpravy a nové požadavky na personál.

vh

23

OD NÁVRŠÍ NA KRÁLIČÁK PĚŠKY I NA BĚŽKÁCH

Jednou z nejfrekventovanějších zimních tras je trasa z Návrší na vrchol Králického Sněžníku. Absolvovat ji lze na běžkách, sněžnicích, dokonce i pěšky, čím dál častěji v těchto místech potkáte skialpinisty.

Variant výstupu na Králičák, jak se lidově nejvyššímu vrcholu stejnojmenného pohoří říká, je několik. Rozhodně nejfrekventovanější je trasa od chaty Návrší. Téměř sto let stará chata s nezaměnitelnou atmosférou nabízí nejen vítané občerstvení, ale i možnost případného noclehu. Pro neznalé tohoto překrásného koutu našich hor je nutno podotknout, že ačkoliv Králičák patří mezi nejvyšší a nejnavštěvovanější kopce v Česku, je mezi nimi tak trochu raritou. Nahoru nevede silnice ani lanovka a prozatím tu nestojí žádná stavba. Při plánování (nejen) zimního výletu je tedy potřeba spoléhat především na obsah vlastního batohu, nebo na zázemí zmíněné chaty na Návrší. Z polské strany hřebene je možné navštívit chatu Na Sněžníku (Schronisko Na Śnieżniku). Poláci na vrcholu hory dokonce intenzivně plánují vybudovat novou vyhlídkovou věž. Pokud chcete zažít Králičák, tak jak ho známe posledních cirkapadesát let, měli byste si pospíšet.

Od chaty Návrší vede zimní cesta podél žluté turistické značky mírně stoupají-

cím terénem. Od rozcestníku Nad Adéliným pramenem vás až na vrchol dovede trasa červená, která už postupně notně stoupá. Výstup na vrchol si rozhodně užijí všechny skupiny turistů. Na běžkaře kromě ideálně upravené první části trasy čeká adrenalinová část ve vrcholových partiích. Z důvodu ochrany přírody se zde stopa neupravuje, takže milovníci běžkařského freeridu si mezi návěsemi a krátery po svých kolezích přijdou na své. Jako začátečníci raději v takových částech běžky sundejte, nebo celý výlet absolvujte pěšky, nebo na sněžnicích. Pokud se sníh neboří, půjde se vám pěšky či na sněžnicích pohodlněji a mnohdy i rychleji. Vždy ale nezapomeňte respektovat běžeckou stopu. Nejen na samotné vrcholové holině, ale i cestou si budete užívat nádherná panoramata.

Celý výstup od chaty Návrší je dlouhý cirkap 5,5 km s převýšením zhruba 530 metrů. Jedním směrem v zimě trvá asi hodinu a půl.

vh

24

DOLNIMORAVA.CZ | ZIMA.MUJKRALICAK.CZ

KDE NA VÁS ČEKÁJ NETRADIČNÍ ZIMNÍ ZÁŽITKY?

Máte chuť si zimní dovolenou v jesenických horách okořenit nevšedním zážitkem? Chcete si splnit velký sen? Třeba si vyberete z našich tipů na zajímavé a neobvyklé aktivity, které nabízí některé naše lyžařské areály.

Snem každého lyžaře je bezpochyby vykrojit před všemi ostatními **první oblouky v čerstvě upraveném manšestru**. Na Dolní Moravě tu šanci máte! Jen pro vás může být spuštěna sedačková lanovka Sněžník, jen vy si v doprovodu zkušeného instruktora vychutnáte první stopu dřív než kdokoli jiný. Možnost okusit **První stopu máte na Dolní Moravě** každý víkend, v případě zájmu si můžete rezervovat jiný termín. Kromě toho zážitkový balíček První stopa zahrnuje možnost zapůjčení nejnovějšího VIP testu lyží Salomon. Dokonalý požitek z lyžování završí bohatá snídaně na horské chatě Slaměnka.

Resort Dolní Morava má pro své návštěvníky připraveny opravdu hory zážitků. Nejen klukům se oči rozzáří, když nasednou **po boku profesionál-**

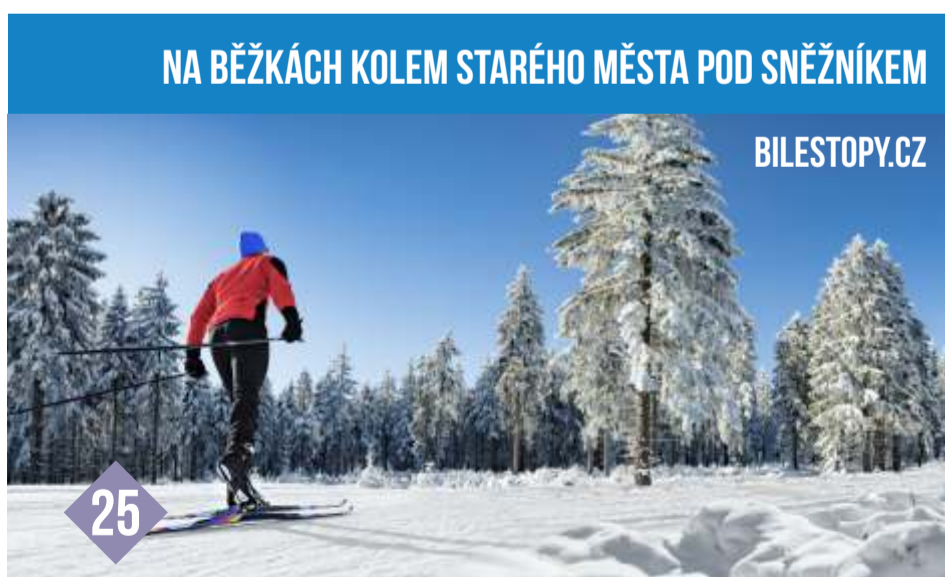
ního řidiče do sněžné rolby s výkonem až 400 koní a šestiválcovým motorem od Mercedesu. Pak už následuje zhruba 40minutové vytváření dokonalého manšestru. Hodinovou jízdu rolbou si můžete dopřát také od sjezdovky Pevnůstka ve **Ski areálu Králičák**.

Pokud vás lákají **skialpy** mimo upravené pisty, na Dolní Moravě se můžete zúčastnit pohodového skupinového **výšlapu s čelovkami na chatu Slaměnka**. V Hynčicích pod Sušinou v areálu Králičák zažijete kouzlo hor za svitu čelovek také. **Večerní fitness ski-alp** je určen pro ty, kterým nestačilo celodenní lyžování, nebo se chtějí po práci trochu protáhnout. Šestikilometrový okruh, s možností občerstvení na horské chatě Návrší, je vhodný jak pro úplné začátečníky, tak pro zkušené jezdce. vh

NÁŠ DALŠÍ TIP

NA SNĚHU NEMUSÍTE NUTNĚ JENOM LYŽOVAT. VYZKOUŠEJTE ZÁŽITKOVOU JÍZDU VE SPECIÁLNÍCH SÁNKÁCH S PLNĚ ODPRUŽENÝM SEDLEM. POŘÁDNOU DÁVKU DOBRODRUŽSTVÍ SLIBUJE DRÁHA U PENZIONU HALTMAR NA RAMZOVÉ.

26

NA BĚŽKÁCH KOLEM STARÉHO MĚSTA POD SNĚŽNÍKEM

BILESTOPY.CZ

25

Staré Město pod Sněžníkem, obklopené hřebeny Králického Sněžníku, Rychleb a Hrubého Jeseníku, je v zimě ideálním výchozím bodem pro běžkařské výlety. Vyrazit odtud můžete ke Stříbrné Twiggy, na Kladské sedlo nebo na Paprsek.

V létě byla na kopci Štvanice mezi Stříbrnicemi a Hynčicemi pod Sušinou otevřena nová rozhledna. Za výhledy na Stříbrnou Twiggy, jejímž spoluautorem je jeden ze současných nejvýznamnějších českých architektů Martin Rajniš, se můžete vydat ze Starého Města i na běžkách. Výchozím bodem okruhu je ve městě rozcestník Staré Město – Nábřeží. Upravovaná bílá stopa vás přes osadu Štěpánov, Hynčice a Stříbrnice přivede zpátky do města. Odbočku k rozhledně neminete před rybníkem Úžas v Hynčicích. Výlet je dlouhý cirkap dvanáct kilometrů.

Vyjíždka do pohraničního Kladského sedla, které odděluje pohoří Králického Sněžníku a Rychlebské hory, je daleko výživnější variantou běžkařského výletu. Na cirkap 27kilometrový okruh s téměř 700metrovým převýšením si

naplánujte celý den. Ze Starého Města vede stopa do Hynčic a přes sedlo Štvanice k chatě Návrší. Odtud vás Jesenická lyžařská magistrála přivede až na Kladské sedlo, 845 m n. m. Zhruba dva kilometry trasy až na Chlupenkovec, 980 m n. m., kopírují hranici s Polskem. Poté se stopa ostře stáčí k jihu a přes Kunčickou horu a Kunčice se vrací zpět do Starého Města.

Naopak pouhých pět a půl kilometru bílé stopy a necelých 500 výškových metrů vás ze Starého Města dělí od „mekky běžkařů“, lyžařských běžeckých tras v okolí Paprsku. Záleží jen na vás, jestli si do tohoto rychlebského království vyběhnete na vyhlášené borůvkové knedlíky, nebo za dalšími kilometry ve zdejších dokonalých stopách. vh

27

111 LET JESENICKÝCH ZIMNÍCH CEST

Dnes považujeme pohyb v zimních horách za samozřejmou součást našeho volného času. Před sto lety ovšem takovou procházku do nejvyšších partií hor nemohl absolvovat ledakdo. Jeseníky pod sněhovou peřinou pomohl širší turistické veřejnosti zpřístupnit až Oskar Gutwinski.

Jméno Oskara Gutwinského (1873-1932) je skloňováno především s bývalou Lichtensteinovou chatou na Králickém Sněžníku. Coby její nájemce z ní se svou ženou v letech 1922 až 1932 vytvořil prvotřídní horský hotel a oblíbené místo setkávání. Jeho zásluhy o turistiku ve zdejších horách jsou však mnohem hlubší a rozsáhlejší.

Oskar, rodák z rovin Osoblahy, miloval hory natolik, že se rád po studiích ve Vídni a Berlíně se svou ženou přistěhoval ze slezského Bílska (dnešní Bielsko-Biala v Polsku) do Jeseníků. V Šumperku si založil zubní praxi, stal se rodinným lékařem Lichtenštejnů ve Velkých Losinách a aktivně se zapojil do veřejného a společenského života. Byl členem šumperského zastupitelstva a rady, působil v Moravskoslezském sudetském horském spolku. Zimní hory miloval natolik, že s jeho přičiněním byly vybudovány vůbec první zimní cesty v Jeseníkách. Stalo se tak roku 1908

a horalé tak mohli poprvé vyrazit na bezpečně značenou trasu z Ramzové přes Červenohorské sedlo na Praděd, z Ovčárny na Skřítek nebo ze Starého Města na Králický Sněžník. Později, v roce 1913 stál u zrodu Severomoravského lyžařského klubu. Lyžování propadl natolik, že členy klubu pohybu na ski učil zdarma. Za svůj lyžařský um získal přezdívku „rychlý Oskar.“

Po první světové válce, v níž působil jako polní lékař elitní horské jednotky v Alpách, vyměnil zubařskou ordinaci za živobytí na Králickém Sněžníku, kde v roce 1932 v nedožitých devětapadesáti letech skonal na infarkt. Ve svérázném zubaři, který byl pověstný láskou k horám i veselou povahou, tehdy jesenícký turismus přišel o jednu z nejvýraznějších osobností nepopíratelně přispívající k jeho rozvoji.

vh

28

DOLNÍ MORAVA NA ZIMNÍ SEZONU OPĚT LÁKÁ NOVINKAMI. TOP ATRAKCÍ JE MAMUTÍ HORSKÁ DRÁHA

Dolní Morava na dohled Králickému Sněžníku bezpochyby patří mezi zimní top resorty Česka. Na zimní sezonu 2019-2020 pro návštěvníky připravila nová lákadla, kterým jde stěží odolat.

Nejžhavější novinkou letošního roku je nejdelší bobová dráha v Česku a druhá nejdelší v Evropě. Na bobové dráze, která se klikatí lesem, můžete jet až padesátikilometrovou rychlostí. Při převýšení 364 metrů mimo jiné prosvítíte 25 zatáček, z nichž jedna má 360 stupňů a leží ve výšce 12 metrů nad zemí. Na trati vás ovšem čeká také průjezd osmičkovou smyčkou nebo podzemním tunelem. Adrenalinová jízda Mamutí horské dráhy je tři kilometry dlouhá a probíhá lesem i volným terénem.

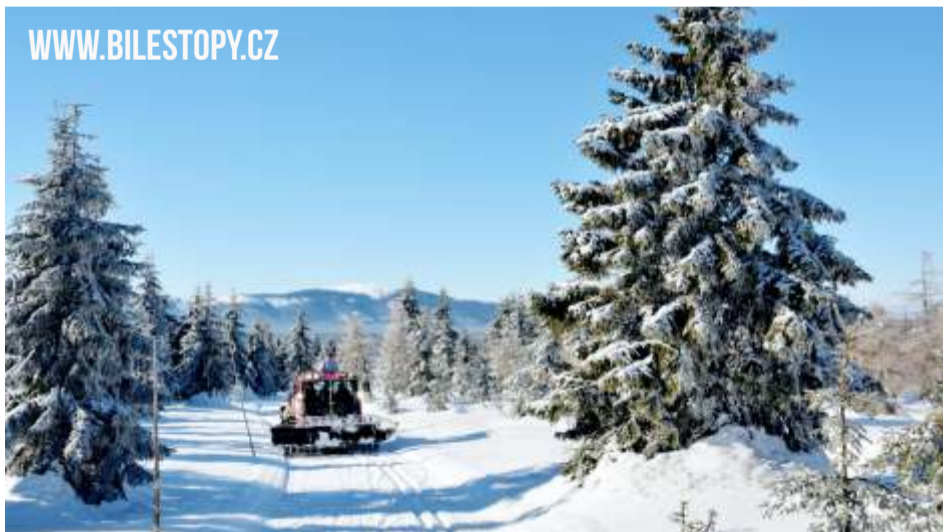
Nově tuto sezonu bude rozšířena spojovací cesta mezi horní stanicí lanové dráhy U Slona a sjezdovkou Kamila. To umožní bezpečnější a komfortnější přejezd mezi oběma areály horského resortu Dolní Morava. Pokračují tak práce z loňského roku, kdy díky sjezdovce Vyhliďková si mohou rodiny s dětmi užít příjemný sjezd z vrcholku Slamníku až ke Slonovi. Můžete se tak těšit na celkem 3 kilometry lyžařského zážitku na

jeden zátah při celkovém převýšení 600 metrů.

Pro letošní zimu bude k dispozici i vylepšená funline – tedy zábavná trať nejen pro děti. Do trati bude včleněno více klopených zatáček i terénních nerovností, trať bude celkově delší a ještě zábavnější. Stavební práce se týkají také crossové trati, která bude po intenzivních úpravách širší a bezpečnější.

Resort je též známý špičkovým programem, který nebude chybět ani letos. Grand Opening areálu je plánován na 14. prosince, 7. a 8. února bude probíhat Evropský pohár ve skikrossu a 11. až 13. února Evropský pohár ve snowboardcrossu. 6.-8. března na dolnomoravských sjezdovkách přivítají oblíbený závod S ČT Sport na vrchol.

vh

WWW.BILESTOPY.CZ

INFORMACE O UDRŽOVANÝCH STOPÁCH NAJDETE NOVĚ I V MOBILU

Chcete vyrazit na běžky, ale nevíte kam? Přehled o upravovaných běžeckých trasách ze všech koutů republiky nabízí projekt Bílé stopy. Od letošní zimy jejich stav můžete díky nové aplikaci sledovat komfortně ve svém mobilu.

Projekt Bílé stopy za dobu své čtrnáctileté existence získal řadu vděčných a věrných fanoušků. Z bílých plání Šumavy se rozšířil do všech koutů republiky, dokonce do lyžařsky frekventovaných a oblíbených příhraničních oblastí v Polsku.

Velkým úspěchem nadcházející sezony je skutečnost, že se do projektu zapojily všechny kraje. Z této spolupráce vyvstaly pro novou sezonu i zajímavé novinky. „Návštěvníci portálu bilestopy.cz jistě ocení nový vizuál i pozměněný obsah,“ je přesvědčen David Migal, produktový manažer Jeseníky - Sdružení cestovního ruchu. „Na webových stránkách se již mapové podklady zobrazují pro celou republiku, a ne pro jednotlivé oblasti, jak k tomu bylo v minulosti. Jsme přesvědčení, že tento koncept je pro uživatele přehlednější. Sloučeny byly také původní sekce Východní a Západní Jeseníky do společné oblasti Jeseníky, která je pro turisty pochopitelnější.“

S vylepšením webu souvisí také vytvoření mobilní aplikace stejného názvu. Apka Bílé stopy bude od začátku sezony dostupná pro Android i Apple.

Webový portál, a nově i mobilní aplikace, uživatelům zveřejňují aktuální úpravu běžeckých tras, které jsou do projektu zapojeny. Čerstvě upravené během 24 hodin označují v mapě zeleně, stopy staré do dvou dnů označují žlutě, tři dny staré červeně a do sedmi dnů fialově. Tento komfort si všichni naružíví běžkaři mohou dopřávat díky satelitnímu monitorovacímu systému, kterým jsou vybaveny rolby, skútry či čtyřkolky, které stopy protahují. „Data z těchto zařízení jsou zpracovávána speciální aplikací a výsledky jsou okamžitě importovány do internetového rozhraní bilestopy.cz., kde trasy získávají zmiňované barevné rozlišení“, uzavírá Migal.

vh

29

VYDEJTE SE NA NAPÍNAVOU CESTU DO ŘÍŠE LEGEND

Rejvíz a jeho okolí jsou opředeny různými mýty a bájemi, které místní s vážností sobě vlastní zachovávají. Mezi nimi má své neochvějné místo tragický příběh bájněho města Hunohradu. Originální a zábavnou formou se s ním můžete seznámit prostřednictvím únikové hry s podtitulem Zatopení Hunohradu.

V místech jednoho z nejatraktivnějších turistických cílů Jeseníků, Velkého mechového jezírka, prý stávalo město Hunohrad. Město bylo velké a bohaté díky zlatu v okolních lesích. Obyvatelé města byli rozmařilí, pyšní a hříšní. Nechtěli se naučit skromnosti a pokoře, byl na ně tedy seslán krutý trest. Apokalypsa zatopila veškerá obydlí i jejich obyvatele a nad městem se navěky uzavřela černá hladina jezera. Podle jedné z verzí příběhu přežil ze všech Hunohradanů jen jeden jediný. Obecní pasáček Gill, který musí po zbytek věčnosti za hříchy své i svého města chodit hladový po lesích a močálech kolem Rejvízu.

Příběh hříšného města se stal leitmotivem únikové hry, která na Rejvíze fun-

guje v sousedství Hotelu Franz. Jejím prostřednictvím se ocitnete v bájném městě těsně před jeho zmizením pod hladinou Velkého mechového jezírka. Času zrovinka nebudete mít nazbyt, protože už je všem jasné, že z města lze zachránit jen to, co před velkou vodou rychle uteče. Naneštěstí budete zamčeni v domě svého dědy a ještě k tomu se budete snažit najít a zachránit rodinný poklad. Zvládnete to?

Hráči, kteří rejvízskou únikovou hru absolvovali, nestačí v recenzích její promyšlený průběh a zpracování chválit. Neváhejte a zimní výlet na Rejvíz si zpestřete i vy napínavou cestou do říše legend.

vh

30

OBJEVTE SVĚT, KTERÝ JE VYTESÁN ZE DŘEVA

V malé vesničce Jiříkov v Nížkém Jeseníku řezbář Halouzka se svými syny s nadšením neustále buduje a rozšiřuje galerii dřevěných soch. Mezi jejími exponáty je největší socha vládce našich hor Děda Praděda, betlém s více než dvě stě padesáti postavami nebo sochy domácích i exotických zvířat.

Pradědova Galerie U Halouzků v Jiříkově u Rýmařova se každým rokem rozrůstá o nové exponáty. Expozice je tvořena téměř pěti stovkami vyřezávaných plastik zvířat a betlémem v životní velikosti.

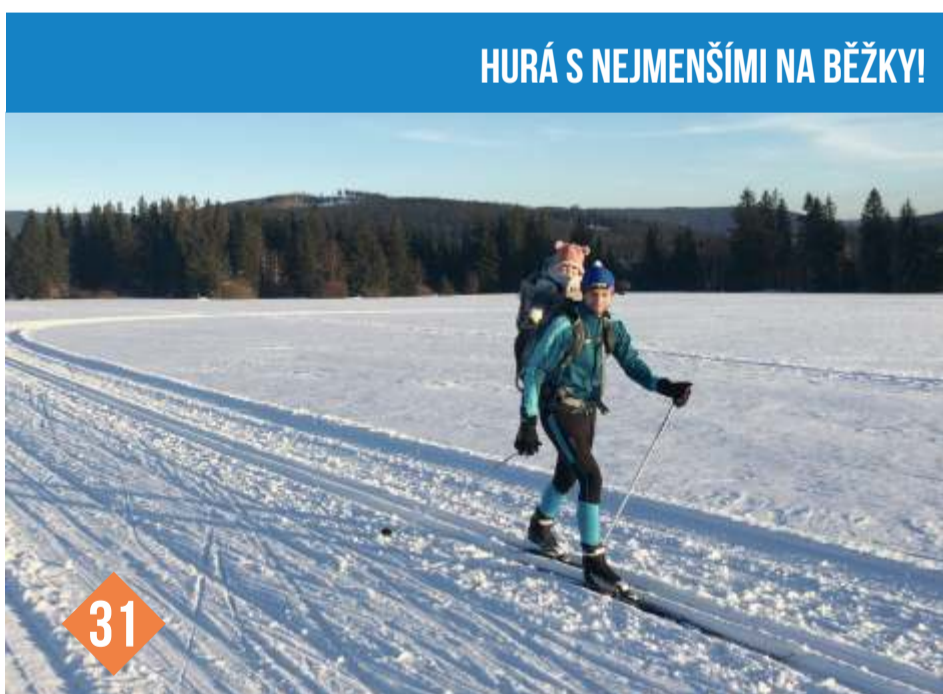
Jiříkovský betlém s více než 250 figurami v životní velikosti byl oceněn titulem „Největší betlém na světě“. Mezi další nadživotní „majstrštyky“ řezbáře Jiřího Halouzky patří 10,4 metru vysoká a 15 tun vážící socha vládce Jeseníků Praděda nebo obří dřevěný obraz Pradědovy říše ze čtyřřadovce lipových kmenů. Není tedy divu, že celoživotní dílo uměleckého řezbáře Jiřího Halouzky bylo oceněno zapsáním do Oxfordské encyklopedie významných osobností. Autor je také držitelem čtyř světových a dvaceti pěti českých rekor-

dů, které byly zapsány do Guinnessovy knihy rekordů.

V Pradědově galerii U Halouzků si můžete domluvit průvodce celou expozicí, včetně předvedení řezbářské práce, nebo si samostatně postupně vyslechnout „chytré mluvící sochy“ rozmístěné po prostoru. V zahradách galerie jsou kromě soch také atrakce pro děti (houpačky, prolézačky, kolotoče) a farmový chov daňků, které mohou návštěvníci sledovat z pozorovatelný. Velkou výhodou Pradědovy galerie je její otevírací doba 365 dní v roce včetně všech svátků.

vh

hory, co lečí

31

HURÁ S NEJMENŠÍMI NA BĚŽKY!

Některé úseky běžkařských stop v Jeseníkách a sousedních pohořích jsou ideální pro první dětská sklouznutí. Nemůžete-li se ovšem dočkat, až vám dítě doroste do prvních běžkařských bot, nevádí. Trasy zvládnete s dětským skisetem nebo nosičem.

Ideálním prostorem, kde můžete s potomky vyzkoušet jejich „běžkařské poprvé“, nebo „poprvé své s vozíkem na běžky“, aniž byste riskovali jakoukoli újmu, jsou lyžařské stopy na Rejvíze. Jeho poloha zaručuje dobré sněhové podmínky a mírný profil trati vhodný pro trénink začátečníků. Zdejší okruhy patří do systému jeseníckých běžkařských tras, takže jsou pravidelně strojově upravované. Rozsáhlé louky umožňují vytvořit ideální tréninkový ovál, na němž máte dítě vždy na dohled. S dětmi se na trasy prakticky nikam netrmácíte, můžete na ně vjet prakticky přímo z centrálního rejvízského parkoviště. Neocenitelnou výhodou je také blízkost zázemí všech místních restauračních zařízení.

Zimní výlet s dětmi můžete absolvovat i k Vřesové studánce na jižním úbočí Červené hory. Z Červenohorského sedla je velmi dobře dostupná po pravidelně upravované červené turistické trase. Ze sedla je vzdálena 3,8 kilometru s převýšením 290 metrů.

Pro první dětské sklouznutí na běžkách je jako dělaný Fit okruh Karlov, který najdete přímo v centru obce, v prostoru letního tábořiště. Okruh je samozřejmě strojově upravovaný a uměle osvětlený. Délku má 400 metrů.

Také z Nové Vsi u Dolní Moravice lze vyrazit na příjemný zimní výlet s dětmi. Od tamní rozhledny na konci vesnice, kde je mimochodem k dispozici velké parkoviště a potřebné zázemí v přízemí rozhledny, jsou upravovány rovinnaté okruhy až k Mravencovce, odkud můžete pokračovat ke Karlovu či k Alfrédce a na Skřítek.

vh

hory, co jedou

TOP DESTINACE

PRADĚDOVO DĚTSKÉ MUZEUM
V MILE ZREKONSTRUOVANÉM VENKOVSKÉM STAVENÍ V BLUDOVĚ U ŠUMPERKA JE UKRYTO 600 M² ZÁBAVNÍHO PARKU A NA DVOŘE ORIGINÁLNÍ DĚTSKÉ HŘIŠTĚ. DĚTSKOU VÝPRAVU TAM MŮŽETE S KLIDNÝM SRDCEM VYPUSTIT DO PROSTORU A SAMI SE UVELEBIT NA JEDNĚ Z LAVÍČEK, ŽIDLÍ ČI V KŘESÍLKU. BUDETE-LI MÍT CHUŤ, V SAMOOBSLUŽNÉ KAVÁRNIČCE V PŘÍZEMÍ SI UVAŘÍTE KAFE NEBO ČAJ ČI ZAKOUSNETE NĚJAKOU LASKOMINU.

PRADEDVOMUZEUM.CZ

32

33

DOLNIMORAVA.CZ KOPRIVNA.CZ

SÁŇKOVÁNÍ ROZHODNĚ Z MÓDY NEVYŠLO!

Jízda na sáňkách v řadě z nás probouzí především nostalgii a vzpomínky na dětství. Nenechte se mýlit. Na sáňkování se už dávno v moderních areálech nekouká jako na obtěžující dětské dovádění. Na sáňkách dovádějí rodiny i party přátel a sáňkařské dráhy na horách zažívají svou renesanci.

Věděli jste, že nejdlejší sáňkařská dráha rakouské monarchie bývala právě u nás v Jeseníkách, tedy přesněji v Rychlebských horách? Na svazích Studničního vrchu se v 19. století na saních proháněli pacienti věhlasného Priessnitzze, mezi nimiž nechyběla ani lázeňská smetánka. Dnes především malí sáňkaři brázdí jen tamní Jižní svah, který délkou historicky doložené dráze nemůže konkurovat. Za zážitky z dlouhých tratí se ovšem v Jeseníkách vydat také můžete.

Jedinečný zážitek si užijete na sáňkařské dráze na Dolní Moravě. 2,5kilometrová dráha vede po propojovacích cestách mezi dvěma tamními areály. Sáňkuje se

večer po uzavření sjezdovek pod umělým osvětlením. Na start dráhy vás vyveze lanovka U Slona, kde je třeba si půjčit i speciální sáně s brzdou.

Také ve Ski Areálu Koprivná existuje oddělená část sjezdovky, která je každý den upravovaná pro sánky, boby a pekáče všech rozměrů a rychlostí. Na rozdíl od Dolní Moravy si zde nemusíte půjčovat speciální sáně.

Neoficiální, ovšem velmi oblíbenou dráhou všech bobů a sáněk je svah mezi upravovanými sjezdovkami areálu Bonera a Arénou R3 na Ramzové.

vh

34

WWW.X-PARK.CZ

XPARK FRANTIŠKOV JE PRO RODINNOU DOVOLENOU JAKO STVOŘENÝ

Máte rádi pohodové lyžování? Kašlete na hltání kilometrů i obtížnost zdolaných svahů? Raději se vyhnete super velkým zimním centrům a strávíte den v menším milém areálu? Potom vězte, že XPark Františkov je vaše správná volba.

Příjemný moderní areál Františkov leží v těsné blízkosti silnice mezi Novými Losinami a Brannou, čímž prakticky získává statut prvního lyžařského areálu, který potkáváte na cestě do jesenických hor ve směru Olomouc – Hanušovice – Ramzová. Ačkoliv zdejší nadmořská výška není nikterak závratná, 640 m n. m., díky umělému zasněžování má opravdu co nabídnout i v mírnějších zimách. Vedle půlkilometrového svahu, který obsluhuje dvojkotva, mají nejmenší lyžníci k dispozici svůj vlastní dětský vlek a 65metrový dětský svah. Funguje zde také večerní lyžování. Kdyby vás už vlastní lyže omrzely, může-

te na Františkově vyzkoušet snowbiky nebo vběhnout do bílé stopy. Na kopci nad sjezdovkou leží také cirká 2,5kilometrová upravovaná běžecká stopa, ze které je možné se napojit na modrou turistickou trasu k Novým Losinám. Přátelskost klidného areálu, který je ideální alternativou pro rodinné lyžování, dokresluje příjemná restaurace s výbornou domácí kuchyní a posezení u hřejivých krbových kamen.

vh

NÁŠ DALŠÍ TIP

JESENICKÉ ÚNIKOVKY VÁM ROZHODNĚ PROCVIČÍ MOZKOVÉ ZÁVITY A NA MAXIMUM ZAPOJÍ INTUICI I TÝMOVÉHO DUCHA. PROSTŘEDNICTVÍM ÚNIKOVÉ MÍSTNOSTI V JESENÍKU SE OCITNETE V KANCELÁŘI CESTOVNÍ AGENTURY, VE KTERÉ NENÍ RADNO BÝT OPRAVDU DLOUHO. VE VELKÝCH LOSINÁCH SE PŘENESETE DOKONCE AŽ DO DOB, KDY ŘÍMANÉ A KARTAGINCI MEZI SEBOU BOJOVALI O MOC NAD CELÝM STŘEDOMOŘÍM. NAOPAK ŠUMPERSKÁ PEVNOST EXIT SE POKOUŠÍ O LOUPEŽ STOLETÍ V NÁRODNÍ BANCE. NOVĚ JE OTEVŘENA TAKÉ ÚNIKOVKA VE ZLATÝCH HORÁCH, HLEDAJÍCÍ MAPU S NEVĚŠTÍMI NALEŽÍŠTI ZLATA. ÚNIKOVKA NA REJVÍZE VÁS ZAVEDE DO BÁJNÉHO MĚSTA HUNOHRADU, A TO TĚSNĚ PŘED JEHO ZMIZENÍM POD HLADINOU VELKÉHO MECHOVÉHO JEZÍRKA.

EXITJESENIK.CZ | ESCAPE-ATTIC.CZ | PEVNOST.JOKESGAMES.CZ | UNIKOVAHRAREJVIZ.CZ | UNIKOVKAZLATEHORY.SKAUTING.CZ

36

KAM V JESENÍKÁCH NA BRUSLE?

35

PMS-SPK.CZ | SPORTBRUNTAL.CZ | MESTSKESLUZBY.CZ | PRIESSNITZ.CZ
PENZIONANEZKA.CZ | ZIMA.MUJKRALICAK.CZ

K tradičním zimním radovánkám patří bruslení. Díky lidské vynalézavosti se můžeme na bruslích vydávat na umělých kluzištích. Ovšem u nás v Jeseníkách zažijete i romantiku zamrzlé hladiny rybníku.

Jediné zastřešené bruslení pro širokou veřejnost nabízí zimní stadion v Šumperku. Rejdit po ledové ploše pod širým nebem naopak můžete na stadionech v Bruntále a Rýmařově. V zimních měsících všechna nabízí pravidelné bruslení pro veřejnost, zúčastnit se ale můžete také různých skotačení s hudbou, maskami a soutěžími. Před plánovanou návštěvou zmiňovaných sportovišť si však rozhodně ověřte jejich otvírací dobu.

Celou zimu až do konce března si můžete zabruslit na venkovním, osvětleném kluzišti za Sanatoriem Priessnitz v Priessnitzových léčebných lázních v Jeseníku. Lázeňští během sezóny na ledě pořádají různé akce, včetně diskoték a maškarních karnevalů nebo školi-

ček bruslení. Kluziště si rovněž můžete celé pronajmout jen pro sebe. A nebojte, brusle vám i vašim dětem půjčí.

V případě tuhých mrazů, které umožní vytvořit z tenisového kurtu dokonalou bruslařskou arénu, vzniká kluziště pod širým nebem také v Ostružné u Penzionu Anežka.

Pokud Paní Zima vládne opravdu přísnou rukou, proměňuje se v bruslařskou arénu také rybník Úžas ve Skiareálu Kraličák v Hynčicích pod Sušinou. Na rybníku, který sousedí se sjezdovkou a vlekem Kaple, můžete v únoru a březnu neomezeně rejdit po celé jeho ploše.

vj

RELAXUJTE PO VZORU MILOVNICE ŽIVOTA A KRÁSY SIDONIE NÁDHERNÉ

Zimní období patří nejen sportu, ale i relaxaci. Jedním z nejúčinnějších způsobů, jak o tělo a imunitu pečovat, je saunování. O tom vědí své severské národy, že horko a zima udržují tělo ve zdraví. V Jeseníkách najdete hned několik míst, která nabízí špičkovou úroveň s různými typy saunového prožitku.

V zámeckém Resortu Sobotín se inspirovali Sidonií Nádhernou, která ve své době okouzlovala slavné umělce nejen svojí krásou, ale i pokrokovou duší. Vnučka Alberta Kleina, zakladatele sobotínského zámku, byla velkou milovnicí cestování, přírody, umění a života samotného.

Zdejší wellness tak propojuje masážní techniky, tradiční medicíny ze všech koutů světa i z historie zdejšího kraje. Základem je vždy finská sauna, která funguje na principu nepřímého působení tepla. Horká kamna ohřívají vzduch, který následně ohřívá pokožku i tělo. V této sauně se teplota pohybuje v rozmezí 90 až 110°C, vlhkost vzduchu je minimální a zvyšuje se poléváním horkých kamenů umístěných na kamnech. Pomáhá celkové detoxikaci organismu a posílení imunity. Po důkladném zahřátí následuje ochlazení v ledovém bazénku. Důležitý je také prostor pro odpočinek, aby se tělo připravilo na další kolo ohřívání a ochlazení. Jen poslouchejte své tělo, jeho hranice.

Pokud vám vysoké teploty nevyhovují, využijte bylinkovou suchou saunu.

Aromatické bylinky jako mateřídouška, levandule či máta zmírňují únavu, uvolňují dýchací cesty a působí preventivně proti nachlazení. V areálu nechybí ani solná sauna, která kombinuje účinky tepla klasické suché sauny a úžasných vlastností soli. Báječný relax po solné sauně nabízí zdejší vyhrátá vířivka.

Zdejší saunový svět doplňuje parní sauna, kde vlhkost vzduchu dosahuje až 100 % a spolu s teplotou 40 až 55°C vytváří klima, které velmi příznivě působí na lidský organismus. Následkem pobytu v parní kabině stoupá spotřeba kyslíku a dochází k celkové stimulaci životních funkcí. Není potřeba ochlazování.

Kromě bazénku se studenou vodou tvoří ochlazovací zónu venkovní posezení v nádherném zámeckém areálu a Kneippův chodník s teplou a studenou vodou. Bazénky pro chůzi jsou vyloženy oblázky, které masírují a prokrvují chodidla.

bh

WELLNESSBRUNTAL.CZ | TERMALY-LOSINY.CZ

NENECHTE SI UJÍT VODNÍ RADOVÁNKY V TERMÁLNÍ ČI SLANÉ VODĚ

Když počasí nepřeje nebo na radovánky na sněhu schází síly, rozhodně nezůstávejte pod peřinou. U nás v Jeseníkách si totiž den s rodinou užijete i ve dvou báječných akvacentrech.

Wellness centrum Bruntál vás vždy přivítá příjemnou rodinnou atmosférou. Sice nepatří mezi ty největší u nás, přesto nabízí vsutku kvalitní služby a vyžití. Vedle 25metrového bazénu se šesti drahami pro kondiční plavání můžete využít teplejší relaxační bazén s masážními lavicemi a tryskami, z něhož lze 365 dní v roce vyplavat do venkovní divoké řeky. K dispozici jsou také dvě vířivky nebo aromatické parní sauny oddělené pro dámy a pány.

Hravějším určitě neunikne přítomnost stometrového krytého tobogánu. Ten je velmi prakticky a nenápadně oddělen od hlavních bazénových prostor. Nejmenší děti si vyhrají v dětském brouzdališti se skluzavkou, kde si mohou hrát s nepostradatelnými hračkami do vody. Slaná voda bez chlóru ve všech bazénech je příjemnou samozřejmostí, kterou ocení nejen pokožka alergiků, ale i vaše oči a čichové buňky.

Kombinaci léčivých účinků vody a zábavy pro malé i velké nabízí unikátní termální park ve Velkých Losinách. Termály Losiny jako jediné v České republice nabízí relaxační a regenerační vodní svět s bazény napouštěnými sirnou termální vodou.

K zimní relaxaci i zábavě slouží relaxační termální bazén s průplavem do venkovního bazénu. Teplota jeho vody se pohybuje mezi 32 až 34°C. Relaxaci v něm umocňují perličková lehátka a hydromasážní trysky. Především plavci využívají chladnější bazén (30 - 32°C), v němž nechybí divoká řeka, jeskyně a chrlíče vody. Děti ocení dětský bazén či vnitřní čtyřicetimetrový tobogán. Prohřát organismus, bolavá záda, klouby a unavené svaly můžete v termálním bazénu, jehož teplota vody dosahuje až 36°C.

vh

NÁŠ DALŠÍ TIP

AQUACENTRUM MŮŽETE NAVŠTÍVIT, ANIŽ BYSTE BYLI V HOTELU UBYTOVANÍ. NABÍZÍ WHIRLPOOL VANU, FINSKOU SAUNU, HORKOU PÁRU, PERLIČKOVOU KOUPEL, PLAVECKÝ BAZÉN I DĚTSKÉ BROUZDALIŠTĚ.

HOTELSLUNCE.JESENIKY.COM

39

ZPOZORNĚTE. JESENÍKY MAJÍ ZBRUSU NOVÉ WEBOVÉ STRÁNKY A NEJEN TO!

Možná jste si v nedávné době všimli, že portál věnující se cestovnímu ruchu v Jeseníkách už najdete na jednoznačně a logické doméně jeseniky.cz. S nástupem zimní sezony se ovšem můžete těšit také na obsahové novinky webu, které při objevování našich hor jistě oceníte.

Obnovené webové stránky jeseniky.cz, které spravuje Jeseníky – Sdružení cestovního ruchu, byly oficiálně spuštěny na konci listopadu. „Webová prezentace našich hor si už delší dobu žádala nejen atraktivnější vizuální komunikaci, ale také zásahy v rozsáhlém pemzu informací, které návštěvníkům nabízí. Věříme, že návštěvníci stránek ocení nejen moderní design, množství nádherných fotek a prezentačních videí, ale

také novinky obsahové,“ vysvětluje důvody změn Tomáš Rak, ředitel Jeseníky – Sdružení cestovního ruchu.

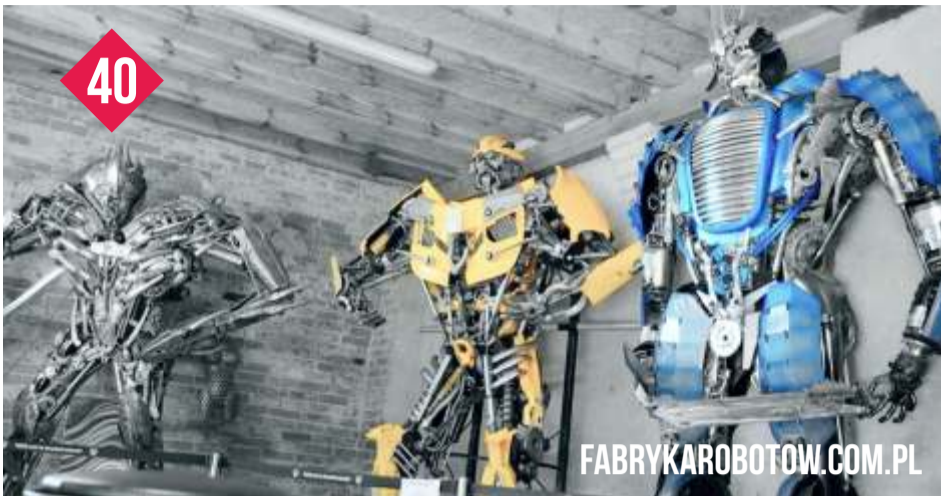
Robustní portál jeseniky.cz zažil opravdu proměnu: byly upraveny základní informační sekce včetně úplně nových. Kromě informací o turistických cílech, lyžařských centrech či ubytovacích zařízeních v oblasti Jeseníků, Rychlebských hor a Králického Sněžníku nechybí aktuální sněhové zpravodajství s provázáním na server bilestopy.cz, který informuje o stavu upravovaných stop pro běžkaře.

Velkou novinkou je provázaný jednotný kalendář kulturních a sportovních akcí z měst a informačních center oblasti. Výjimečný krok pro plánování a sdílení vašich turistických zážitků Sdružení udělalo zapojením se do největší evropské

platformy pro cestovatele a dobrodruhy OutdoorActive.

Svou premiéru si v zimní sezóně 21019/2020 odbude také Zelená linka pro Jeseníky. „Jedná se o bezplatnou linku, jejíž provoz hradí naše Sdružení a jsou do její činnosti zapojena všechna informační centra v Jeseníkách. Turista tak bude v závislosti na zaměření jeho dotazu přesměrován na konkrétní informační centrum, které má k dané turistické oblasti či nabídce nejrelevantnější informace. Věříme, že volajícím ušetříme čas a usnadníme přístup k informacím o našich Jeseníkách,“ uzavírá Rak a předesílá, že o novinky nebude nouze ani v budoucnu. Projektový tým totiž už usilovně pracuje na e-shopu a foto-video databance Jeseníků.

vh

40

TOVÁRNA ROBOTŮ JE EVROPSKÝM UNIKÁTEM

Cirka hodinu jízdy od Jeseníku leží polská obec Moszna. Nevelkou obec na turistickou mapu významně zapsal tamní zámek, který patří k nejkrásnějším v celém Slezsku. Dnes pohádkové rezidenci šlape na paty další unikátní turistický cíl – Továrna robotů.

Návštěva Továrny robotů zanechá úžasný zážitek nejen v duši nadšenců sci-fi. Všechny exponáty vytvořil jeden jediný muž, zakladatel muzea Sebastian Kucharski. Díky jeho vášni a kreativité můžete obdivovat nejen roboty inspirované fantasy filmy jako StarWars, Terminátor nebo Transformers, ale najdete tu i jeho vlastní autorské robotické sochy. Kromě robotů vyrábí stejnou technikou také originální nábytek ve stylu steampunk.

Materiál na své sochy vyhledává na vrakovištích a výkupnách šrotu nebo od přátel, hlavním materiálem jsou totiž autovraky a další kovový odpad. Největší a nejnáročnější roboti byli konstruováni kolem 700 hodin, váží až 900 kilogramů a dosahují výšky až 3,5 m. V muzeu najdete roboty v různých velikostech od několika desítek centimetrů

až do několika metrů. Pro soukromou objednávku však nadšenec z Moszny vyráběl i sochu 16metrovou. Mimochodem jeho fantasy sochy si objednávají lidé z celého světa.

První sochu Sebastian Kucharski postavil před sedmi lety. Zájem fanoušků a médií o jeho práci jej přesvědčil, aby v roce 2016 díla zpřístupnil veřejnosti. Vzniklo tak jediné muzeum svého druhu v Evropě.

Rok po svém vzniku byla Továrna oceněna v soutěži o nejlepší turistický produkt Opolského vojvodství, letošní ročník vyhrála. Aktuálně usiluje o prestižní ocenění Nejlepší turistický produkt Polska 2019. Továrna robotů Sebastiana Kucharského je otevřena jen o víkendech.

vh

41

NAVŠTIVTE JEDNO Z NEJMODERNĚJŠÍCH LYŽAŘSKÝCH STŘEDISEK POLSKA

Alpský standard lyžování bezesporu nabízí Czarna Góra Resort na polské straně Králického Sněžníku. Stále rozšiřující se areál patří mezi špičku nabídky zimních outdoorových aktivit v Polsku.

Dolnoslezská Czarna Góra leží nedaleko městečka Bystrzyca Klodzka, jen tři kilometry vzdušnou čarou od Králického Sněžníku. Její devizou jsou velmi dobré mikroklimatické podmínky, které společně s moderní zimní infrastrukturou zaručují báječné podmínky i pro toho nejnáročnějšího (českého) lyžaře.

Czarna Góra Resort se nachází na severovýchodních svazích Černé hory (Czarna góra 1205 m n. m.) a Żmijowca (1153 m. n. m.). Sjezdovky o celkové délce více než deset kilometrů splní očekávání začátečníků i fajnšmekrů. Najdete zde mírné svahy pro výuku i ty pro dokonalou sportovní jízdu. Šest tras je delších než kilometr, z toho sjezdovka A je dlouhá 1600 metrů, B FIS s 1680 metry a rychlou šestisedačkou Luxtropeda dokonce nabízí lyžování až do 21:00

hodin! Za lyžařskými zážitky vás vyvezou tři sedačkové lanovky, včetně nejrychlejší 6sedačky v Polsku, a šest vleků. Snowboardisti jistě ocení tamní nabušený snow fun&park, kde nechybí tzv. FlyBag, obrovský nafukovací polštář s rampami a měkkým přistáním. V areálu nechybí ani lyžařské školy a další alternativní zábava na sněhu. Silnou dávkou adrenalinu slibuje bobová dráha Černá zmije, která je se svými 950 metry nejdelší v Polsku. Především nejmladší návštěvníci zbožňují zdejší snowtubbing, Mini Snow Park a pravou sáňkařskou dráhu. V okolí areálu je mimo jiné i díky spolupráci s českou stranou udržováno na 200 km běžeckých stop.

vh

ZA RELAXACÍ, SPORTEM I PAMÁTKAMI DO STRONIE SLASKIEHO

42

Stronie Slaskie – městečko s příjemnou kulturou a sportem prodchnutou atmosférou zve k návštěvě za každého počasí a v kterékoliv roční době je jen na vás, jestli dáte přednost sportu a relaxaci v Stroňském parku aktivit, nebo se raději vydáte po stopách historie.

Pouhých 22 km klikaté cesty přes Kladské sedlo dělí partnerská města Stronie Slaskie a Staré Město pod Sněžníkem. Obě spojuje hornická minulost a medvěd ve znaku. Podobně jako na Staroměstsku se i zde od 14. století těžily a zpracovávaly železné rudy a později zkoušela své štěstí sklářská výroba. Ale zatímco na české straně sklářská výroba upadla v zapomnění, tavené a broušené výrobky ze Stronie Slaskie získaly věhlas po celé Evropě.

Město Stronie Slaskie vzniklo v roce 1967 spojením tří obcí – Strachocin, Stronie Slaskie a Coszow. Náměstí byste zde hledali marně, zato zde mají dva rozlehlé parky, které se rozkládají při březích řeky Morawky. Najdete v nich atrakce pro děti, divadelní amfiteátr a řadu zajímavých staveb, mimo jiné letní rezidenci princezny Mariany Oranžské, panský dvůr z 19. století, nebo kamennou protipovodňovou hráz z počátku 20. století.

Architektonicky nejvýznamnější památkou je kostel matky Boží Polské Královny a sv. Materna, u jehož severní strany se

nachází náhrobek zakladatele sklárny Franze Loskyho a jeho ženy.

Nejnovější turistickou atrakcí je od června 2019 Solná gradovna. V horkých dnech poskytuje šestihřanný dřevěný altán příjemný stín a specifické mikroklima vzniklé odpařováním solného roztoku prospívá posílení imunity a léčbě dýchacích obtíží.

Geologickou rozmanitost polské strany Králického Sněžníku dokumentuje malé soukromé muzeum minerálů s prodejnou autorských šperků. 150letou historií výroby křišťálového skla mapuje hut' Violetta s expozicí a firemním obchůdkem a k návštěvě lze doporučit také bývalou rezidenci majitelů sklářské hutě - Villu Elise, dnes hotel s restaurací.

Příjemné a účelné spojení historie a současnosti představuje zdejší informační centrum umístěné v budově bývalého nádraží. Zchátralá stavba z roku 1897 našla po rekonstrukci nové využití jako Centrum vzdělávání, turistiky a kultury.

bh

INFORMAČNÍ CENTRA

JESENICKO A JAVORNICKO

ČESKO-POLSKÉ INFORMAČNÍ CENTRUM KATOVNA

Palackého 176/12, Jeseník
tel.: +420 584 453 693
www.jesenik.org/ic

IC BĚLÁ POD PRADĚDEM

Adolfovice 41, Bělá pod Pradědem
tel.: +420 584 452 834
www.bela.cz

IC JAVORNÍK

Nádražní 160, Javorník
tel.: +420 584 440 688
www.kulturnidumjavornik.cz

LÁZEŇSKÉ INFORMAČNÍ CENTRUM

Priessnitzova 1349/24a, Jeseník
tel.: +420 584 491 470
www.priessnitz.cz

IC LIPOVÁ-LÁZNĚ

Lipová-lázně 476
tel.: +420 584 421 209
www.ic-lipova.cz

IC MIKULOVICE

Hlavní 214, Mikulovice
tel.: +420 584 429 381
www.mikulovice.cz

IC RYCHLEBSKÉ STEZKY

Černá Voda 193
tel.: +420 607 061 445
www.rychlebskestezky.cz

IC TANČÍRNA RAČÍ ÚDOLÍ

Račí údolí 118, Javorník
tel.: +420 583 034 125
www.tancirna.rychleby.cz

IC VIDNAVA

Radniční 84, Vidnava
tel.: +420 588 517 237
www.vidnava.cz

IC ZLATÉ HORY

Bezručova 144, Zlaté Hory
tel.: +420 584 425 397
www.zlatehory.cz

IC ŽULOVÁ

Josefské náměstí 1, Žulová
tel.: +420 584 437 151
www.knihovnazulova.webk.cz

ŠUMPERKO A STAROMĚSTSKO

IC ŠUMPERK

Hlavní třída 14, Šumperk
tel.: +420 583 214 000
www.infosumperk.cz

TIC ŠUMPERK

nám. Míru 210/5, Šumperk
tel.: +420 603 936 085
www.icm-sumperk.cz/IC

IC BLUDOV

ř. A. Kašpara 353, Bludov
tel.: +420 583 238 177
www.bludov.cz

IC BRANNÁ

Branná 62
tel.: +420 702 275 522
www.icbranna.cz

IC PRO SKI RESORT DOLNÍ MORAVA

Dolní Morava 58
tel.: +420 602 378 150
www.dolnimorava.cz/infocentrum

MIC HANUŠOVICE

Hlavní 137, Hanušovice
tel.: +420 583 285 615
www.ichanusovice.cz

IC KOUTY

Kouty nad Desnou 30, Loučná nad Desnou
tel.: +420 585 283 282
www.kouty.cz

TIC PRADĚDOVO DĚTSKÉ MUZEUM ŠUMPERK

ř. A. Kašpara 37, Bludov
tel.: +420 725 508 214
www.pradedovomuzeum.cz

IC PŘEČERPÁVACÍ VODNÍ ELEKTRÁRNÝ DLOUHÉ STRÁNĚ

Kouty nad Desnou 30, Kouty nad Desnou
tel.: +420 602 322 244
www.cez.cz/cs/o-spolecnosti/kontakty-skupina-cez/informacni-centra/ic-dlouhe-strane.html

IC RAPOTÍN

Šumperská 530, Rapotín
tel.: +420 583 212 211
www.kkcrapotin.cz

TIC STARÉ MĚSTO POD SNĚŽNÍKEM

nám. Osvobození 166, Staré Město
tel.: +420 583 239 134
www.staremesto.info

TIC ŠTÍTY

nám. Míru 55, Štítý
tel.: +420 583 440 109
www.stity.cz/informacni-centrum

IC VELKÉ LOSINY

Lázeňská 674, Velké Losiny
tel.: +420 583 248 248
www.iclosiny.cz

IC ZÁBŘEH

Československé armády 835/1, Zábřeh
tel.: +420 583 411 653
tourism.zabreh.cz

VRBENSKO A BRUNTÁLSKO

IC KARLOVA STUDÁNKA

Karlova Studánka 445
tel.: +420 554 772 004
www.jeseniky-praded.cz

IC VRBNO POD PRADĚDEM

Jesenická 252, Vrbno pod Pradědem
tel.: +420 554 751 585
www.jeseniky-praded.cz

IC BRUNTÁL

nám. Míru 7, Bruntál
tel.: +420 554 706 525
www.mubruntal.cz

BAZÉNY

Bazénový komplex Karlova Studánka

Karlova Studánka 6
tel.: +420 554 798 111
horskelazne.cz

Krytý bazén v České Vsi

Jánského 534, Česká Ves
tel.: +420 584 428 186
www.krytybazen.jesenicko.com

Krytý bazén v Javorníku

Školní 72, Javorník
tel.: +420 584 440 622
www.mestojavornik.cz

Krytý bazén a venkovní bazén Ostružná

Ostružná 133, Ostružná
tel.: +420 777 870 857
www.hotelparkcz.cz

Priessnitzovy léčebné lázně - bazén

Priessnitzova 914/47, Jeseník
tel.: +420 584 491 201
www.priessnitz.cz

Termály Velké Losiny

Komenského 235, Velké Losiny
tel.: +420 583 394 444
www.termaly-losiny.cz

Bazén hotelu Helios

Lipová-lázně 25, Lipová-lázně
tel.: +420 737 117 445
www.heliosjeseniky.cz

WELLNESS & SPA Pezion Rejvíz

Rejvíz 29, 793 76 Zlaté hory
tel.: +420 608 877 774
rejviz.com

Wellness centrum Bruntál

Dukelská 1424/3, Bruntál
tel.: +420 554 717 240
wellnessbruntal.cz

WELLNESS

JESENICKO A JAVORNICKO

Priessnitzovy léčebné lázně

Priessnitzova 299, Jeseník
tel.: +420 584 491 111
www.priessnitz.cz

Villa Regenhart

Josefa Hory 673/11, Jeseník
tel.: +420 588 886 640
www.villaregenhart.cz

Wellness hotelu Helios

Lipová-lázně 25
tel.: +420 737 117 445
www.heliosjeseniky.cz

Hotel Stará Pošta

Filipovice 27, Bělá pod Pradědem
tel.: +420 606 150 150
www.hotel-staraposta.cz

Hotel Franz

Rejvíz 1, Zlaté Hory
tel.: +420 774 997 084
www.hotelfranz.cz

Hotel Praděd Thamm

Krnovská 197, Zlaté Hory
tel.: +420 584 453 724
www.hotelpreded.eu

Hotýlek U Pekina

Dolní Údolí 44, Zlaté Hory
tel.: +420 584 454 015
www.hotylekupekina.cz

Sanatorium EDEL

Lázeňská 491, Zlaté Hory
tel.: +420 584 425 327
www.speleoterapie.cz

Wellness Rychleby

17. listopadu 455, Javorník
tel.: +420 727 813 124
www.wellness-rychleby.cz

ŠUMPERKO A STAROMĚSTSKO

Relax centrum Kolštejn

Branná 60, Branná
tel.: +420 602 651 027
www.relaxkolstejn.cz

Termály Velké Losiny

Komenského 235, Velké Losiny
tel.: +420 583 394 444
www.termaly-losiny.cz

Zámecký resort Sobotín

Sobotín 13, Sobotín
tel.: +420 777 472 402
www.resortsobotin.cz

U Jirsáka

Šumperská 128, Vikýřovice
tel.: +420 608 887 165
penzionjirsak.cz

Holiday resort Losinka

U Koupaliště 532, Rapotín
tel.: +420 775 710 735
www.losinka.cz

VRBENSKO A BRUNTÁLSKO

Wellness Koprivná

Malá Morávka 122, Malá Morávka
tel.: +420 554 273 152
www.koprivna.cz

LYŽAŘSKÉ ŠKOLY, PŮJČOVNY A SERVISY

JESENICKO A JAVORNICKO

Jeseníky Tour

Jeseník
půjčovna elektrokol, koloběžek, kolečkových lyží, sněžnic, směnárna a prodejna lístků
28. října 896/19, Jeseník
tel.: +420 732 277 135
www.jesenikytour.cz

SPORT 2000

Jeseník
prodejna, půjčovna a servis kol a lyží
28. října 1360, Jeseník
tel.: +420 584 414 051
prodejna.sport2000online.cz

Profi Ski & Board School

Miroslav (Lipová-lázně), Filipovice a Petřikov
lyžařská škola, servis a půjčovna lyží
tel.: +420 584 414 051
www.profski.cz

KILPI SNOW SCHOOL

Ramzová
lyžařská škola a půjčovna lyží
tel.: +420 737 777 990
www.kilpiski.cz

SUN SKI & BOARD SCHOOL

Branná, Ramzová, Příčná - Zlaté Hory, Přemyslov, Dolní Morava
lyžařská škola a půjčovna lyží
tel.: +420 608 455 794
www.sunski.cz

ŠUMPERKO A STAROMĚSTSKO

Lyžařská škola KOUTY

Kouty nad Desnou
lyžařská škola, servis a půjčovna lyží
tel.: +420 725 485 108
www.kouty.cz

Loap-Ski & Board School

Červenohorské sedlo
lyžařská škola a půjčovna lyží
tel.: +420 608 111 237
www.loap-ski.cz

Lyžařská škola DOLNÍ MORAVA

Dolní Morava
lyžařská škola, půjčovna a ski servis
tel.: +420 469 771 180
www.dolnimorava.cz

Lyžařská škola KRALIČÁK

Hynčice pod Sušinou
lyžařská škola, půjčovna lyží
tel.: +420 739 852 563
www.ski-school-kralicak.cz

PAPRSKI

Paprsek
lyžařská škola, půjčovna a ski servis
tel.: +420 734 413 001
www.paprski.wz.cz

VRBENSKO A BRUNTÁLSKO

Lyžařská škola SKI SCHOOL Karlov

Karlov pod Pradědem
lyžařská škola
tel.: +420 722 379 644
www.skikarlov.cz

Lyžařská škola Koprivná

Malá Morávka
lyžařská škola a půjčovna lyží
tel.: +420 775 191 974
www.koprivna.cz

FUN Line

Vrbno pod Pradědem
lyžařská škola a půjčovna lyží
tel.: +420 723 801 224
www.fun-line.cz

Užijte si Jeseníky ještě více díky věrnostní kartě pro hosty hor pod Pradědem. Na yescard.jeseniky.cz najdete všechny slevy a dárky, které můžete díky kartě čerpat, a to nejenom v průběhu svého pobytu, ale i po celý rok. Karta je platná 365 dní od data jejího vystavení.

Karta je pro všechny hosty vyjmenovaných ubytovacích zařízení ZDARMA.

Čerpejte výhody na každém svém kroku po Jeseníkách. Poskytovatele BONUSŮ poznáte podle samolepky s logem karty. Úplný seznam aktuálních BONUSŮ je dostupný on-line na webu:

jeseniky.cz

AKTIVACE KARTY

- 1) Přejděte na webové stránky www.yescard.jeseniky.cz.
- 2) V horním menu klikněte na záložku „Jak získat kartu“.
- 3) V levém menu přejděte do „Aktivace karty“.
- 4) Opište ze zadní strany vaší karty šestimístný kód do kolonky „Card info“ a klikněte na zelenou lupu vpravo, poté vás stránka přesměruje na vyplnění osobních údajů.
- 5) Vyplňte osobní údaje a potvrďte a teď už si užívejte Jeseníky naplno!

BONUSOVÝ SYSTÉM YES CARD

JAK SE PŘIHLÁSIT

Přejděte na webové stránky www.yescard.jeseniky.cz. V horním menu klikněte na záložku „Věrnostní systém“. Opište ze zadní strany vaší karty šestimístný kód do kolonky „Card info“ a klikněte na zelenou lupu.

JAK ZÍSKAT BODY

Při aktivaci nebo vystavení karty ubytovatelem získáváte 50 bodů.

Při navštívení zapojeného partnerského místa a akceptaci karty získáte dalších 50 bodů.

Přihlaste se do věrnostního systému a: poskytněte nám e-mailovou adresu a získáte 40 bodů, ohodnoťte služby, které jste využili a získáte po 30 bodech, vysdíte partnera na Facebooku a získáte po 20 bodech, označte stránky partnera na Facebooku tlačítkem „To se mi líbí“ a získáte po 10 bodech.

VÝBĚR LYŽAŘSKÝCH AREÁLŮ V JESENÍKÁCH

JESENICKO A JAVORNICKO

SKI AREÁL ZLATÉ HORY – PŘÍČNÁ

Zlaté Hory 828, 793 76 Zlaté Hory
tel.: +420 739 390 496
www.ski-pricna.cz

SKI AREÁL U PEKINA - DOLNÍ ÚDOLÍ

Dolní Udolí 44, Zlaté Hory
tel.: +420 721 335 365
www.hotylekupekina.cz

SJEZDOVKA LYŽAŘSKÝ AREÁL NA SMRTÁKU

Nerudova 1399, Jeseník
tel.: +420 736 460 889
www.nasmrtaku.cz

SKI AREÁL LÁZEŇSKÝ VRCH

Lipová-lázně 277
tel.: +420 604 686 153
www.lazenskyvrch.cz

SKI CENTRUM Miroslav

Lipová-lázně 26, 790 61 Lipová-lázně
tel.: +420 608 883 000
www.rsmiroslav.cz

SKIARÉNA R3 RAMZOVÁ

Ramzová, Ostružná
tel.: +420 603 109 428
www.ramzovar3.cz

SKI AREÁL RAMZOVÁ

Ramzová 339, Ostružná
tel.: +420 605 279 435
www.bonera.cz

SKI AREÁL SKI KLUB RAMZOVÁ POD KLÍNEM

Ramzová 341, Ostružná
tel.: +420 602 942 531
www.podklinem-ramzova.cz

SKI AREÁL PETŘÍKOV - KASTE + RELAX

Petříkov 96/82, Ostružná
tel.: +420 583 230 098
www.kaste.cz

SKI AREÁL PETŘÍKOV

Petříkov 100, 788 25 Ostružná
tel.: +420 602 517 448
www.ski-petrikov.cz

SKI AREÁL OSTRUŽNÁ - JONAS PARK

Ostružná 82
tel.: +420 602 724 077, +420 602 532 737
www.ostruzna.cz

SKI AREÁL SKI OSTRUŽNÁ – ŘETĚZÁRNA

tel.: +420 777 245 551
www.skiostruzna.cz

SKIPARK FILIPOVICE

Bělá pod Pradědem – Filipovice 790 85
tel.: +420 605 515 757
www.skipark-filipovice.cz

SKI AREÁL ČERVENOHORSKÉ SEDLO

tel.: +420 603 228 597
www.cervenohorskesedlo.eu

ŠUMPERSKO A STAROMĚSTSKO

SKI AREÁL BRANNÁ

Branná 178, 788 25 Branná
tel.: +420 603 878 999
www.skibranna.cz

SKI AREÁL SKITECH KUNČICE

Kunčice 56, Staré Město pod Sněžníkem
tel.: +420 777 719 900
www.skikunlice.cz

SKI AREÁL PAPERSEK

Paprsek, Staré Město pod Sněžníkem
tel.: +420 583 294 100, +420 777 076 541
www.paprsek.net

SKI AREÁL X-PARK FRANTIŠKOV

Františkov 124, Jindřichov
tel.: +420 777 639 629
www.x-park.cz

SKI AREÁL ŠINDELNÁ

Kouty nad Desnou 93, 788 11 Loučná nad Desnou
tel.: +420 603 815 838
www.skioproport.cz

SKI AREÁL KOUTY NAD DESNOU

Kouty nad Desnou
tel.: +420 602 322 244
www.kouty.cz

SKI AREÁL KAREŠ - KOUTY NAD DESNOU

Rejhořice 68, Loučná nad Desnou
tel.: +420 775 365 804, +420 604 595 192
www.skiarealkares.cz

SKI AREÁL PŘEMYSLOV

Přemyslov 166, 788 11 Loučná nad Desnou
tel.: +420 583 210 282
www.skipremyslov.cz

SKI AREÁL SKI CENTRUM OAZA – LOUČNÁ NAD DESNOU

Rejhořice 4, Loučná nad Desnou
tel.: +420 603 416 374
www.penzionooaza.cz

SKI AREÁL VERNÍŘOVICE-BRNĚNKA

Vernířovice 55, Pošta Sobotín
tel.: +420 608 709 162
www.brnenka.net

SKI AREÁL LAV VERNÍŘOVICE

Vernířovice 126, Velké Losiny
tel.: +420 602 520 435
www.vernirovice.webz.cz

SKI AREÁL KLEPÁČOV

Sobotín - Klepáčov 70
tel.: +420 777 183 172
www.klepacov.cz

SKI AREÁL HRABĚŠICE

Hraběšice 42, Hraběšice
tel.: +420 777 218 931
www.skiparkhrabesice.cz

SKI AREÁL PANORAMA - ŠTĚDRÁKOVA LHOTA

Štědráková Lhota 19, Ruda nad Moravou
tel.: +420 608 630 630
www.skiareal-panorama.cz

SKI AREÁL TUREK

Podžďaří, Ruda nad Moravou 789 63
tel.: +420 777 236 215
www.skiarealturek.cz

SJEZDOVKA TŘEMEŠEK

Třemešek 30, Oskava
tel.: +420 724 168 826
www.tremesek.cz

SKI AREÁL BEDŘICHOV U OSKAVY

Bedřichov u Oskavy, Oskava
tel.: +420 777 777 010
www.bedrichov.xf.cz

VRBENSKO A BRUNTÁLSKO

SKI AREÁL VRACLÁVEK

tel.: +420 723 124 553
www.vlek-vrclavek.cz

SKI AREÁL ARENA - VRBNO POD PRADĚDEM

tel.: +420 602 738 961
www.skiarealvrbno.cz

SKI AREÁL ANNABERG

Suchá Rudná a Andělská hora
tel.: +420 723 434 326
www.annaberg.cz

SKI AREÁL ČERTOVA HORA

Karlov pod Pradědem 183, Malá Morávka, 793 36
tel.: +420 555 111 111
www.certak.cz

SKI AREÁL AVALANCHE

Dolní Moravice, Rýmařov
tel.: +420 777 742 405
www.skiareal-avalanche.cz

SKI AREÁL STARÁ VES

Stará Ves u Rýmařova
tel.: +420 602 711 806
www.skiareal-staraves.cz

- 1 SEDLO SKŘÍTEK
- 2 BIOPOTRAVINY PROBIO - STARÉ MĚSTO
- 3 EXPOZICE ČARODĚJNICKÝCH PROCESŮ - JESENÍK
- 4 PRIESSNITZOVY LÉČEBNÉ LÁZNĚ
- 5 KOSTEL ŽULOVÁ
- 6 MUZEUM SILNIC - VIKÝŘOVICE
- 7 MUZEUM IZOLACE - BILÁ VODA
- 8 SKLÁŘSKÁ HUŤ TOMI - VRBNO POD PRADĚDEM
- 9 DŘEVĚNÝ KOSTELÍK - KLEPÁČOV
- 10 LYOPOTRAVINY - ZÁBŘEH
- 11 RUČNÍ PAPIRNA - VELKÉ LOSINY
- 12 EXPOZICE HUDEBNÍCH NÁSTROJŮ - OSTRUŽNÁ
- 13 SOPHIIN PRAMEN - PRIESSNITZOVY LÉČEBNÉ LÁZNĚ
- 14 ZVONY NA ŠVÝCÁRNĚ A ŠERÁKU
- 15 ELEKTRÁRNA DLOUHÉ STRÁNĚ - KOUTY NAD DESNOU
- 16 VŘESOVÁ STUDÁNKA

- 17 CHATA NA ŠERÁKU
- 18 ROZHLEDNA V NOVÉ VSI
- 19 JELENÍ STUDÁNKA
- 20 LESNÍ BAR - HORNÍ LIPOVÁ
- 21 SNĚŽNICE Z BRANNÉ DO STARÉHO MĚSTA
- 22 SNOWPARKY
- 23 KRÁLKOVY SNĚŽNÍK
- 24 NETRADIČNÍ ZIMNÍ ZÁŽITKY
- 25 BĚŽKY KOLEM STARÉHO MĚSTA
- 26 SNOWCART NA RAMZOVÉ
- 27 JESENICKÁ MAGISTRÁLA
- 28 MAMUTÍ HORSKÁ DRÁHA - DOLNÍ MORAVA
- 29 ÚNIKOVÁ HRA - REJVÍZ
- 30 PRADĚDOVA GALERIE U HALOUZKŮ - JIŘÍKOV
- 31 NA BĚŽKY S NEJMENŠÍMI
- 32 PRADĚDOVO DĚTSKÉ MUZEUM - BLUDOV

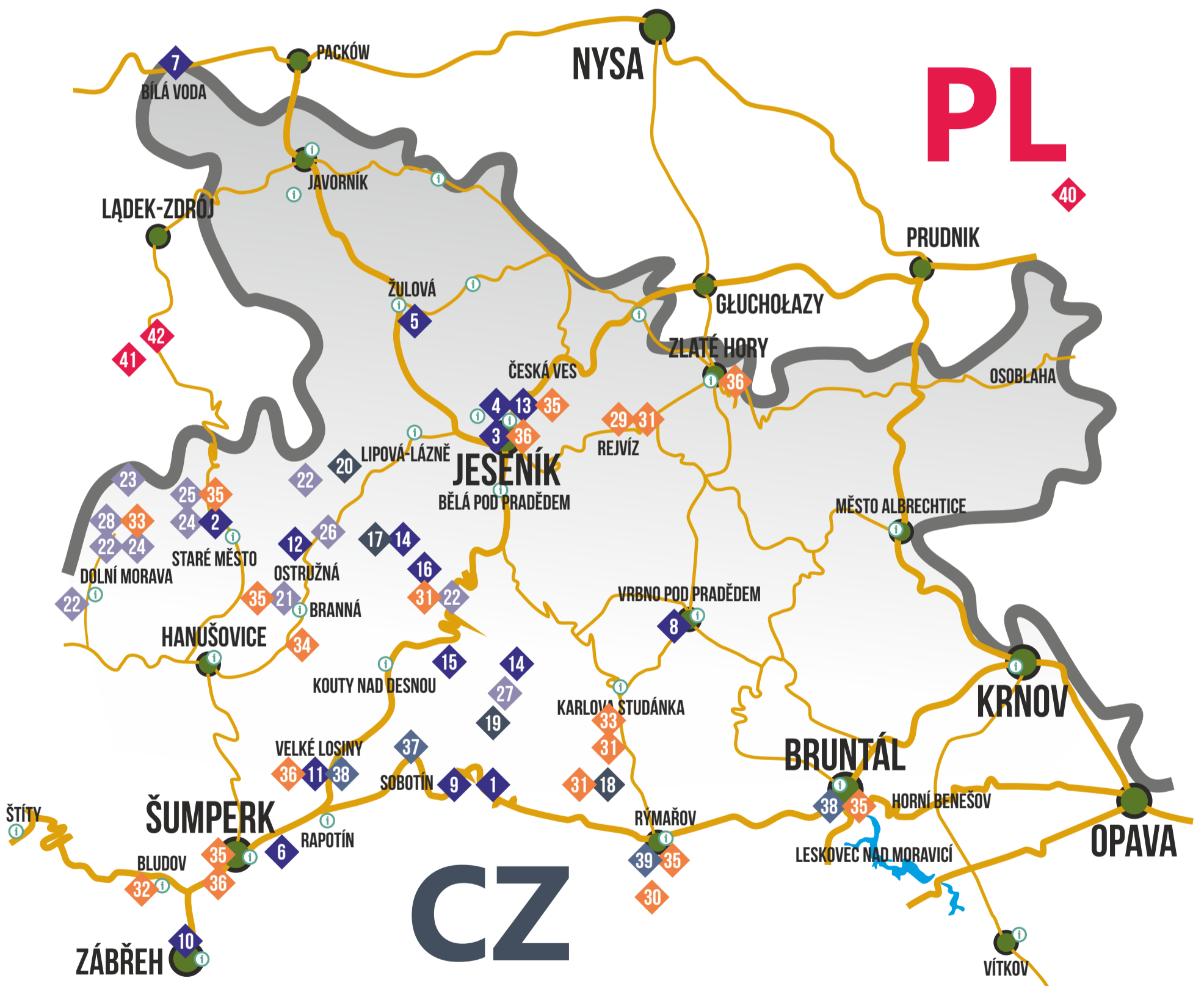
- 33 SÁNKOVÁNÍ NA DOLNÍ MORAVĚ A KOPŘIVNÉ
- 34 XPARK FRANTIŠKOV
- 35 V JESENÍKÁCH NA BRUSLE
- 36 JESENICKÉ ÚNIKOVÉ HRY
- 37 RESORT SOBOTÍN

- 38 VODNÍ RADOVÁNKY VE WELLNESS
- 39 AQUACENTRUM SLUNCE
- 40 TOVÁRNA ROBOTŮ - MOSZNA (PL)
- 41 LYŽAŘSKÉ STŘEDISKO CZARNA GORA (PL)
- 42 STRONIE SLASKIE (PL)

NOVINY BYLY VYDÁNY VE SPOLUPRÁCI SE SDRUŽENÍM JESENÍKY - SDRUŽENÍ CESTOVNÍHO RUCHU

Jeseníky - Sdružení cestovního ruchu
 Sídlo: Palackého 1341/2 790 01 Jeseník
 Pobočka: Evaldova 2099/34A, 787 01 Šumperk
 e-mail: info@jeseniky.cz
 tel.: +420 583 283 117
 www.jesenikytourism.cz

VYDAL SPOLEK V JESENÍKÁCH Z. S., JÁNSKÉHO 341, 790 81 ČESKÁ VES, IČO: 22847359, INFO@JESENIKY.CZ, NÁKLAD: 20 000 KS, NOVINY BYLY VYDÁNY VE SPOLUPRÁCI SE SDRUŽENÍM JESENÍKY - SDRUŽENÍ CESTOVNÍHO RUCHU, REGISTROVÁNO MINISTERSTVEM KULTURY, EVIDENČNÍ ČÍSLO: NK ČR E 23118, VYDÁNÍ JE NEPRODEJNÉ ŠÉFREDAKTORKA: ING. MGR. VĚRA HOLUBOVÁ, GRAFIKA: DAVID MIGAL